

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 64

29. července 2021

Obsah

I *Usnesení, doporučení a stanoviska*

DOPORUČENÍ

Evropská centrální banka

2021/C 303/01	Doporučení Evropské centrální banky ze dne 23. července 2021, kterým se zrušuje doporučení ECB/2020/62 (ECB/2021/31)	1
---------------	--	---

II *Sdělení*

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

Evropská komise

2021/C 303/02	Bez námitek k navrhovanému spojení (Věc M.10313 — CVC/CDPQ/WAVS) ⁽¹⁾	3
2021/C 303/03	Bez námitek k navrhovanému spojení (Věc M.10268 — SYNnex/Tech Data) ⁽¹⁾	4

IV *Informace*

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

Evropská komise

2021/C 303/04	Směnné kurzy vůči euru — 28. července 2021	5
---------------	--	---

Kontrolní úřad ESVO

2021/C 303/05	Oznámení Norska v souvislosti se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES o podmínkách udělování a užívání povolení k vyhledávání, průzkumu a těžbě uhlovodíků — Oznámení o výzvě k předkládání žádostí o licence na těžbu ropy v oblasti norského kontinentálního šelfu – udělení licencí v předem vymezených oblastech 2021	6
2021/C 303/06	Státní podpora – rozhodnutí nevznést námitky	9

V Oznámení

SOUDNÍ ŘÍZENÍ

Soudní dvůr ESVO

2021/C 303/07	Rozsudek Soudního dvora ze dne 25. března 2021, ve věci E-3/20 — Norská vláda zastoupená Ministerstvem zdravotnictví a sociálních služeb (<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>) v. Anniken Jenny Lindberg (<i>Volný pohyb osob – Směrnice 2005/36/ES – Uznávání odborných kvalifikací – Přístup k povolání zubního lékaře – Automatické uznávání kvalifikace</i>)	10
2021/C 303/08	Rozsudek Soudního dvora ze dne 25. března 2021, ve věci E-4/20 — Tor-Arne Martinez Haugland a další v. norská vláda, zastoupená Ministerstvem zdravotnictví a sociálních služeb (<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>) (<i>Volný pohyb osob – Směrnice 2005/36/ES – Uznávání odborných kvalifikací – Přístup k povolání psychologa – Obecný systém uznávání kvalifikací – Pojem „stejně povolání“</i>)	11

ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE PROVÁDĚNÍ SPOLEČNÉ OBCHODNÍ POLITIKY

Evropská komise

2021/C 303/09	Oznámení o zahájení přezkumu před pozbytím platnosti antidumpingových opatření vztahujících se na dovoz aspartamu pocházejícího z Čínské lidové republiky	12
2021/C 303/10	Oznámení o pozbytí platnosti některých antidumpingových opatření	23

ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE PROVÁDĚNÍ POLITIKY HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Evropská komise

2021/C 303/11	Státní Podpora – Itálie — Státní podpora SA.55678 (2019/NN) – Nový úvěr pro společnost Alitalia — Výzva k podání připomínek podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie ⁽¹⁾	24
---------------	--	----

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP.

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

DOPORUČENÍ

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

DOPORUČENÍ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 23. července 2021,

kterým se zrušuje doporučení ECB/2020/62

(ECB/2021/31)

(2021/C 303/01)

RADA GUVERNÉRŮ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi ⁽¹⁾, a zejména na čl. 4 odst. 3 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 27. března 2020 přijala Evropská centrální banka (ECB) doporučení Evropské centrální banky ECB/2020/19 ⁽²⁾, v němž doporučila, aby úvěrové instituce nejméně do 1. října 2020 nevyplácely žádné dividendy, ani se neodvolatelně nezavazovaly k výplatě dividend a aby neprováděly zpětné odkupy akcií za účelem odměňování akcionářů. Dne 27. července 2020 ECB prodloužila platnost uvedeného doporučení do 1. ledna 2021 prostřednictvím doporučení Evropské centrální banky ECB/2020/35 ⁽³⁾.
- (2) I přes zlepšení makroekonomických podmínek a snížení míry hospodářské nejistoty způsobené pandemií COVID-19 zůstala míra nejistoty na konci roku 2020 zvýšená, což nadále ovlivňovalo schopnost bank odhadnout své střednědobé kapitálové potřeby. Vzhledem k této přetrvávající nejistotě ECB přijala doporučení Evropské centrální banky ECB/2020/62 ⁽⁴⁾, kterým zrušila doporučení ECB/2020/35 a doporučila, aby úvěrové instituce postupovaly mimořádně obezřetně při rozhodování o dividendách nebo při jejich vyplácení nebo při provádění zpětných odkupů akcií za účelem odměňování akcionářů.
- (3) Poslední makroekonomické projekce naznačují začátek hospodářského oživení a další snížení úrovně hospodářské nejistoty. ECB se proto domnívá, že důvody, na nichž je založeno doporučení ECB/2020/62, již pominuly. Snížená ekonomická nejistota umožňuje důkladné dohledové hodnocení obezřetnosti plánů bank na vyplácení dividend a odkoupení akcií na individuální úrovni spolu s obezřetným výhledovým posouzením kapitálových plánů v kontextu běžného cyklu dohledu,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 287, 29.10.2013, s. 63.

⁽²⁾ Doporučení Evropské centrální banky ECB/2020/19 ze dne 27. března 2020 o vyplácení dividend během pandemie COVID-19, kterým se zrušuje doporučení ECB/2020/1 (Úř. věst. C 102I, 30.3.2020, s. 1).

⁽³⁾ Doporučení Evropské centrální banky ECB/2020/35 ze dne 27. července 2020 o vyplácení dividend během pandemie COVID-19, kterým se zrušuje doporučení ECB/2020/19 (Úř. věst. C 251, 31.7.2020, s. 1).

⁽⁴⁾ Doporučení Evropské centrální banky ECB/2020/62 ze dne 15. prosince 2020 o vyplácení dividend během pandemie COVID-19, kterým se zrušuje doporučení ECB/2020/35 (Úř. věst. C 437, 18.12.2020, s. 1).

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

Tímto doporučením se zrušuje doporučení ECB/2020/62 s účinkem ode dne 30. září 2021.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 23. července 2021.

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

Bez námitek k navrhovanému spojení**(Věc M.10313 — CVC/CDPQ/WAVS)****(Text s významem pro EHP)**

(2021/C 303/02)

Dne 23. července 2021 se Komise rozhodla nevznášet proti výše uvedenému oznámenému spojení námitky a prohlásit jej za slučitelné s vnitřním trhem. Základem tohoto rozhodnutí je ustanovení čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾. Úplné znění rozhodnutí je k dispozici pouze v angličtině a bude zveřejněno poté, co z něj budou odstraněny případné skutečnosti, jež mají povahu obchodního tajemství. Znění tohoto rozhodnutí bude k dispozici:

- v oddílu týkajícím se spojení podniků na internetových stránkách Komise věnovaných hospodářské soutěži (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Tato internetová stránka umožňuje vyhledávat jednotlivá rozhodnutí o spojení podniků, a to podle společnosti, čísla případu, data a indexu hospodářského odvětví,
- v elektronické podobě na internetových stránkách EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>) pod číslem 32021M10313. Stránky EUR-Lex umožňují přístup k evropskému právu po internetu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1.

Bez námitek k navrhovanému spojení**(Věc M.10268 — SYNnex/Tech Data)****(Text s významem pro EHP)**

(2021/C 303/03)

Dne 23. července 2021 se Komise rozhodla nevznášet proti výše uvedenému oznámenému spojení námitky a prohlásit jej za slučitelné s vnitřním trhem. Základem tohoto rozhodnutí je ustanovení čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾. Úplné znění rozhodnutí je k dispozici pouze v angličtině a bude zveřejněno poté, co z něj budou odstraněny případné skutečnosti, jež mají povahu obchodního tajemství. Znění tohoto rozhodnutí bude k dispozici:

- v oddílu týkajícím se spojení podniků na internetových stránkách Komise věnovaných hospodářské soutěži (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Tato internetová stránka umožňuje vyhledávat jednotlivá rozhodnutí o spojení podniků, a to podle společnosti, čísla případu, data a indexu hospodářského odvětví,
- v elektronické podobě na internetových stránkách EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>) pod číslem 32021M10268. Stránky EUR-Lex umožňují přístup k evropskému právu po internetu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1.

IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

Směnné kurzy vůči euru ⁽¹⁾

28. července 2021

(2021/C 303/04)

1 euro =

měna	směnný kurz	měna	směnný kurz		
USD	americký dolar	1,1807	CAD	kanadský dolar	1,4840
JPY	japonský jen	129,97	HKD	hongkongský dolar	9,1880
DKK	dánská koruna	7,4373	NZD	novozélandský dolar	1,7013
GBP	britská libra	0,85095	SGD	singapurský dolar	1,6057
SEK	švédská koruna	10,1963	KRW	jihokorejský won	1 362,99
CHF	švýcarský frank	1,0802	ZAR	jihoafrický rand	17,4792
ISK	islandská koruna	148,40	CNY	čínský juan	7,6722
NOK	norská koruna	10,4828	HRK	chorvatská kuna	7,5066
BGN	bulharský lev	1,9558	IDR	indonéská rupie	17 117,84
CZK	česká koruna	25,625	MYR	malajsijský ringgit	5,0003
HUF	maďarský forint	359,72	PHP	filipínské peso	59,465
PLN	polský zlotý	4,5965	RUB	ruský rubl	86,7666
RON	rumunský lei	4,9213	THB	thajský baht	38,780
TRY	turecká lira	10,0973	BRL	brazilský real	6,0931
AUD	australský dolar	1,6081	MXN	mexické peso	23,5823
			INR	indická rupie	87,8330

⁽¹⁾ Zdroj: referenční směnné kurzy jsou publikovány ECB.

INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO PROSTORU

KONTROLNÍ ÚŘAD ESVO

Oznámení Norska v souvislosti se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES o podmínkách udělování a užívání povolení k vyhledávání, průzkumu a těžbě uhlovodíků**Oznámení o výzvě k předkládání žádostí o licence na těžbu ropy v oblasti norského kontinentálního šelfu – udělení licencí v předem vymezených oblastech 2021**

(2021/C 303/05)

Norské ministerstvo pro ropu a energetiku oznamuje v souladu s čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES ze dne 30. května 1994 o podmínkách udělování a užívání povolení k vyhledávání, průzkumu a těžbě uhlovodíků⁽¹⁾ výzvu k předkládání žádostí o licence na těžbu ropy.

Licence na těžbu budou uděleny pouze akciovým společnostem se sídlem v Norsku nebo v jiném státě, jenž je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (Dohody o EHP), nebo fyzickým osobám s bydlištěm ve státě, jenž je smluvní stranou Dohody o EHP.

Společnostem, které nejsou držitelem licence pro oblast norského kontinentálního šelfu, mohou být licence na těžbu uděleny, pokud předběžně splňují požadavky na držitele licence pro oblast norského kontinentálního šelfu.

Ministerstvo nebude ve svém přístupu činit rozdíly mezi individuálními společnostmi a společnostmi, které předkládají žádost jako součást skupiny. Žadatelé předkládající individuální žádost i žadatelé, kteří jsou součástí určité skupiny, jež předkládá společnou žádost, budou považováni za jednotlivé žadatele o licenci na těžbu. Ministerstvo může na základě žádostí předložených skupinami nebo individuálními žadateli sestavit skupinu držitelů, kterým bude udělena nová licence na těžbu (může mimo jiné vyškrtnout určité žadatele ze skupinové žádosti a doplnit do skupiny individuální žadatele), a může u těchto skupin jmenovat provozovatele.

Udělení účasti na licenci na těžbu bude podmíněno tím, že držitelé licencí uzavřou smlouvu o ropných činnostech, včetně společné provozní smlouvy a účetní smlouvy. Pokud bude licence na těžbu stratigraficky rozdělena, budou mít držitelé dvou stratigraficky rozdělených licencí také povinnost uzavřít zvláštní společnou provozní smlouvu upravující jejich vzájemné vztahy v tomto ohledu.

Po podpisu výše uvedených smluv vytvoří držitelé licence společný podnik, ve kterém bude velikost jejich podílu vždy rovna jejich podílu na licenci na těžbu.

Licenční dokumenty se budou zakládat zejména na příslušných dokumentech z udělení licencí v předem vymezených oblastech 2020. Cílem je seznámit potenciální žadatele s případnými hlavními úpravami rámce ještě před předkládáním žádostí.

Kritéria pro udělení licence na těžbu

Aby se podpořilo řádné hospodaření s přírodními zdroji a rychlý a účinný průzkum ložisek ropy a její těžba v oblasti norského kontinentálního šelfu, včetně složení licenčních skupin, které tyto cíle zajistí, budou se pro udělení účasti na licenci na těžbu a pro jmenování provozovatele uplatňovat tato kritéria:

- a) Žadatelovy znalosti geologických poměrů dotčené zeměpisné oblasti a způsob, jakým držitelé licence navrhují provádět účinný ropný průzkum.

(¹) Úř. věst. L 164, 30.6.1994, s. 3.

- b) Příslušná odbornost žadatele a způsob, jakým může tato odbornost aktivně přispět k nákladově účinnému průzkumu a případně těžbě ropy v dotčené zeměpisné oblasti.
- c) Předchozí zkušenosti žadatele v oblasti norského kontinentálního šelfu nebo obdobné relevantní zkušenosti z jiných oblastí.
- d) Skutečnost, zda má žadatel k provádění průzkumu a případně k těžbě ropy v dotčené zeměpisné oblasti dostatečné finanční zdroje.
- e) Pokud žadatel byl či je držitelem licence na těžbu, ministerstvo může vzít v úvahu jakoukoli formu neefektivnosti či nedostatku odpovědnosti, jež žadatel jako držitel licence prokázal. Zohlednit lze rovněž otázky národní bezpečnosti, pokud ministerstvo shledá, že jsou tyto otázky relevantní.
- f) Licence na těžbu budou přednostně uděleny společnému podniku, kde nejméně jeden držitel licence provedl alespoň jeden vrt v oblasti norského kontinentálního šelfu jako provozovatel nebo má obdobnou relevantní zkušenost jako provozovatel mimo oblast norského kontinentálního šelfu.
- g) Licence na těžbu budou přednostně uděleny dvěma nebo více držitelům, pokud má alespoň jeden z nich zkušenosti uvedené v písmeni f).
- h) Provozovatel jmenovaný pro licence na těžbu v Barentsově moři musí splňovat podmínku, že provedl alespoň jeden vrt v oblasti norského kontinentálního šelfu jako provozovatel nebo má obdobnou relevantní zkušenost jako provozovatel mimo oblast norského kontinentálního šelfu.
- i) V případě licencí na těžbu ropy v hlubokých vodách musí jmenovaný provozovatel a alespoň jeden z dalších držitelů licence splňovat podmínku, že provedli alespoň jeden vrt v oblasti norského kontinentálního šelfu jako provozovatelé nebo musí mít obdobnou relevantní zkušenost jako provozovatelé mimo oblast norského kontinentálního šelfu. Pro vydání licence na těžbu musí být splněna podmínka, že jeden držitel licence již provedl vrt v hlubokých vodách jako provozovatel.
- j) V případě licencí na těžbu ropy, kdy se očekává vrtní průzkumných vrtů za vysokého tlaku a/nebo vysoké teploty, musí mít jmenovaný provozovatel a alespoň jeden z dalších držitelů licence za sebou alespoň jeden vrt v oblasti norského kontinentálního šelfu jako provozovatelé nebo musí mít obdobnou relevantní zkušenost jako provozovatelé mimo oblast norského kontinentálního šelfu. Pro vydání licence na těžbu musí být splněna podmínka, že jeden z držitelů licence již provedl vrt za vysokého tlaku a/nebo vysoké teploty jako provozovatel.

Bloky, pro které je možné předložit žádosti

Žádosti o účast na licencích na těžbu mohou být předkládány pro nelicencované bloky v rámci předem vymezené oblasti, vyznačené na mapách zveřejněných Norským ředitelstvím pro ropu (NPD). Zažádat lze také o území, která byla po oznámení v rámci předem vymezené oblasti opuštěna, v souladu s aktualizovanými interaktivními mapami norského ředitelství pro ropu uvedenými na internetových stránkách NPD.

Každá licence na těžbu může zahrnovat jeden či více bloků nebo část bloku či bloků. Žadatelé jsou povinni svou žádost omezit na oblasti, kde zmapovali perspektivnost těžby.

Úplné znění oznámení včetně podrobných map dostupných oblastí je k dispozici na internetových stránkách norského ředitelství pro ropu www.npd.no/apa2021.

Žádosti o licenci na těžbu ropy se podávají elektronicky, například prostřednictvím L2S, Ministerstvu pro ropu a energetiku:

Ministry of Petroleum and Energy
Box 8148
Dep. N-0033 OSLO,
NORSKO

Kopie žádosti se podává elektronicky, například prostřednictvím L2S, Norskému ředitelství pro ropu:

Norwegian Petroleum Directorate
P.O. Box 600
4003 STAVANGER,
NORSKO

Lhůta pro předkládání žádostí: 8. září 2021 ve 12:00 hodin poledne

K udělení licencí na těžbu ropy v předem vymezených oblastech norského kontinentálního šelfu 2021 by mělo podle plánu dojít v prvním čtvrtletí roku 2022.

Státní podpora – rozhodnutí nevznést námitky

(2021/C 303/06)

Kontrolní úřad ESVO nevznáší námitky vůči tomuto opatření státní podpory:

Datum přijetí rozhodnutí	16. dubna 2021
Věc č.	86711
Rozhodnutí č.	031/21/KOL
Stát ESVO	Norsko
Region	Celé území Norska
Název (a/nebo jméno příjemce)	Zastřešující režim na podporu likvidity pro podniky v obcích postižených pandemií COVID-19
Právní základ	Návrh č. 79 předložený parlamentu (strany 37–38, kapitola 553, bod 68 obecní režim kompenzací pro podniky) Dokumenty o přidělení prostředků obcím (věc 21/1215-2) a (věc 21/1215-31) Innst. 233 S (2020–2021) (strany 25–26)
Druh opatření	Režim
Cíl	Zajištění přístupu k likviditě (prostřednictvím přímých dotací) pro místní podniky, které čelí jejímu náhlému nedostatku nebo nedostupnosti v důsledku dopadu pandemie COVID-19 na ekonomiku.
Forma podpory	Dotace
Rozpočet	Odhadem 2 miliardy NOK
Intenzita	100 %
Doba trvání	Podpora v rámci režimu bude poskytnuta nejpozději 31. prosince 2021.
Hospodářská odvětví	Všechna odvětví kromě finančního sektoru
Název a adresa orgánu poskytujícího podporu	Ministry of Local Government and Modernisation Postboks 8112 Dep 0032 Oslo NORSKO

Závazné znění rozhodnutí bez důvěrných údajů je k dispozici na internetových stránkách Kontrolního úřadu ESVO:

<http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

V

(Oznámení)

SOUDNÍ ŘÍZENÍ

SOUDNÍ DVŮR ESVO

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA

ze dne 25. března 2021,

ve věci E-3/20

Norská vláda zastoupená Ministerstvem zdravotnictví a sociálních služeb (Helse- og omsorgsdepartementet) v. Anniken Jenny Lindberg

(Volný pohyb osob – Směrnice 2005/36/ES – Uznávání odborných kvalifikací – Přístup k povolání zubního lékaře – Automatické uznávání kvalifikace)

(2021/C 303/07)

Ve věci E-3/20 Norská vláda zastoupená Ministerstvem zdravotnictví a sociálních služeb (*Helse- og omsorgsdepartementet*) v. Anniken Jenny Lindberg — ŽÁDOST podle článku 34 Dohody mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora podaná k Soudnímu dvoru Nejvyšším soudem Norska (*Norges Høyesterett*) ohledně výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací, a zejména ustanovení článku 21 směrnice začleněné do Dohody o Evropském hospodářském prostoru, Soudní dvůr ve složení Páll Hreinsson, předseda, Per Christiansen (soudce-zpravodaj) a Bernd Hammermann, soudci, vynesl dne 25. března 2021 rozsudek, jehož výrok zní:

1. Aby mohl žadatel využít automatického uznávání kvalifikací stanoveného v čl. 21 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací, musí být držitelem všech osvědčení doprovázejících doklady o dosažené kvalifikaci uvedené v příloze V směrnice v souladu s požadavky domovského státu na příslušné povolání.
2. Články 28 a 31 Dohody o EHP musí být vykládány v tom smyslu, že ukládají hostitelskému státu povinnost provést individuální posouzení znalostí a odborné přípravy doložené odbornou kvalifikací žadatele i tehdy, pokud žadatel usiluje o přístup k povolání, které spadá do kategorie povolání s koordinovanými minimálními požadavky na odbornou přípravu, avšak nesplňuje podmínky stanovené v člancích 10 nebo 21 směrnice 2005/36/ES.
3. Individuální posouzení znalostí a dovedností žadatele hostitelským státem musí zahrnovat srovnání všech diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci a praxi žadatele s vlastními požadavky hostitelského státu na výkon dotčeného povolání. Nejsou-li znalosti a kvalifikace žadatele doložené diplomem a relevantní pracovní zkušenosti rovnocenné nebo odpovídají znalostem a kvalifikacím požadovaným hostitelským státem jen částečně, musí tento stát upřesnit, jaká odborná příprava chybí, aby žadatel mohl odbornou přípravu dokončit nebo si ji doplnit.
4. Skutečnost, že žadatel nemá plný přístup k povolání v domovském státě, nemůže být rozhodující pro posouzení toho, zda může být žadateli umožněn přístup ke stejnému povolání v hostitelském státě.

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA**ze dne 25. března 2021,****ve věci E-4/20****Tor-Arne Martinez Haugland a další v. norská vláda, zastoupená Ministerstvem zdravotnictví a sociálních služeb (Helse- og omsorgsdepartementet)***(Volný pohyb osob – Směrnice 2005/36/ES – Uznávání odborných kvalifikací – Přístup k povolání psychologa – Obecný systém uznávání kvalifikací – Pojem „stejně povolání“)*

(2021/C 303/08)

Ve věci E-4/20, Tor-Arne Martinez Haugland a jiní v. Norská vláda zastoupená Ministerstvem zdravotnictví a sociálních služeb (*Helse- og omsorgsdepartementet*) – ŽÁDOST podle článku 34 Dohody mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora podaná k Soudnímu dvoru odvolacím soudem Borgarting (*Borgarting lagmannsrett*) ohledně výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací, a zejména ustanovení článků 4 a 13 směrnice začleněné do Dohody o Evropském hospodářském prostoru, a rovněž článků 28 a 31 dohody, Soudní dvůr ve složení Páll Hreinsson, předseda, Per Christiansen (soudce-zpravodaj) a Bernd Hammermann, soudci, vynesl dne 25. března 2021 rozsudek, jehož výrok zní:

1. Zda povolání v hostitelském státě a povolání v domovském státě lze pro účely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací považovat za „stejně povolání“, musí být posuzováno případ od případu. Toto posouzení musí být založeno na srovnání činností, které zahrnuje povolání v domovském státě, a činností, které zahrnuje povolání, jež chce žadatel vykonávat v hostitelském státě. Pokud jsou činnosti, které zahrnují obě povolání, srovnatelné v tom smyslu, že jsou rovnocenné z hlediska činností, na něž se vztahují, s přihlédnutím ke všem relevantním rozdílům v rozsahu a povaze těchto činností, musí být pro účely směrnice 2005/36/ES považovány za stejné povolání.

Při určování toho, zda povolání v domovském státě a povolání v hostitelském státě představují pro účely směrnice 2005/36/ES stejné povolání, nelze výkon určitých činností po omezenou dobu v rámci odborné přípravy pod podmínkou závazku k dalšímu studiu, považovat za výkon povolání.

Při určování přesného rozsahu nebo povahy činností v rámci posuzování toho, zda jsou pro účely směrnice 2005/36/ES dvě povolání „stejným povoláním“, mohou být relevantní rozdíly v míře nezávislosti a odpovědnosti pacienta.

2. Možnost požadovat vyrovnávací opatření podle článku 14 směrnice 2005/36/ES nemůže mít žádný vliv na výklad pojmu „stejně povolání“ ve smyslu článku 13 této směrnice.
3. Výraz „zaměřena speciálně na výkon určitého povolání“ v čl. 3 odst. 1 písm. e) směrnice 2005/36/ES musí být vykládán tak, že zahrnuje odbornou přípravu určenou speciálně k přípravě uchazečů na výkon daného povolání. Nevztahuje se na kvalifikace, které umožňují přístup k široké škále povolání, nebo potvrzují mimo jiné pouze akademickou způsobilost v dané oblasti.
4. Žadatelé, kteří nesplňují požadavky na uznávání odborných kvalifikací podle směrnice 2005/36/ES, se mohou dovolávat článků 28 a 31 Dohody o EHP jako základu pro výkon regulovaného povolání v hostitelském státě.

Při posuzování kvalifikací podle článku 28 a 31 dohody o EHP musí hostitelský stát srovnat všechny diplomy, osvědčení a jiné doklady o dosažené kvalifikaci a praxi žadatele se svými vlastními požadavky na výkon dotčeného povolání. Nejsou-li znalosti a kvalifikace žadatele doložené diplomem a relevantní odborná praxe rovnocenné nebo odpovídají znalostem a kvalifikacím požadovaným hostitelským státem jen částečně, musí tento stát upřesnit, jaká odborná příprava chybí, aby ji žadatel mohl dokončit nebo si ji doplnit.

ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE PROVÁDĚNÍ SPOLEČNÉ OBCHODNÍ POLITIKY

EVROPSKÁ KOMISE

Oznámení o zahájení přezkumu před pozbytím platnosti antidumpingových opatření vztahujících se na dovoz aspartamu pocházejícího z Čínské lidové republiky

(2021/C 303/09)

Po zveřejnění oznámení o nadcházejícím pozbytí platnosti ⁽¹⁾ antidumpingových opatření uložených na dovoz aspartamu pocházejícího z Čínské lidové republiky obdržela Evropská komise (dále jen „Komise“) žádost o přezkum podle čl. 11 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036 ze dne 8. června 2016 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie ⁽²⁾ (dále jen „základní nařízení“).

1. Žádost o přezkum

Žádost podala dne 26. dubna 2021 společnost HSWT France S.A.S. (dále jen „žadatel“), jediný výrobce v Unii, který představuje 100 % celkové výroby aspartamu v Unii.

Veřejně přístupná verze žádosti a analýza míry podpory žádosti ze strany výrobců v Unii je k dispozici v dokumentaci určené zúčastněným stranám k nahlédnutí označené jako „For inspection by interested parties“. Informace o přístupu k dokumentaci určené zúčastněným stranám jsou uvedeny v bodě 5.6 tohoto oznámení.

2. Výrobek, který je předmětem přezkumu

Výrobkem, který je předmětem tohoto přezkumu, je aspartam (N-L- α -aspartyl-L-fenylalanin-1-methylester, N-methylester kyseliny 3-amino-N-(α -karbomethoxyfenethyl)-sukcinamové), registrační číslo CAS 22839-47-0, v současnosti kódu KN ex 2924 29 70 (kód TARIC 2924 29 70 05) (dále jen „výrobek, který je předmětem přezkumu“). Kód KN a kód TARIC se uvádějí pouze pro informaci.

3. Stávající opatření

V současné době je platným opatřením konečné antidumpingové clo uložené prováděcím nařízením Komise (EU) 2016/1247 ⁽³⁾.

4. Odůvodnění přezkumu

Žádost je odůvodněna tím, že pokud by opatření pozbyla platnosti, vedlo by to pravděpodobně k přetrvání dumpingu a obnově újmy působené výrobnímu odvětví Unie.

4.1. Tvzení o pravděpodobnosti přetrvání dumpingu

Žadatel tvrdil, že domácí ceny a náklady v ČLR není vhodné použít kvůli existenci podstatných zkreslení ve smyslu čl. 2 odst. 6a písm. b) základního nařízení.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 366, 30.10.2020, s. 24.

⁽²⁾ Úř. věst. L 176, 30.6.2016, s. 21.

⁽³⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2016/2014 ze dne 28. července 2016 o uložení konečného antidumpingového cla a o konečném výběru prozatímního cla z dovozu aspartamu pocházejícího z Čínské lidové republiky (Úř. věst. L 204, 29.7.2016, s. 92). Prozatímní cla byla uložena prováděcím nařízením Komise (EU) 2016/262 (Úř. věst. L 50, 26.2.2016, s. 4).

Na podporu tvrzení o podstatných zkresleních se žadatel opřel o pracovní dokument útvarů Komise o podstatných zkresleních v hospodářství ČLR ze dne 20. prosince 2017 (dále jen „zpráva Komise“). Žadatel konkrétně tvrdil, že výroba a prodej výrobku, který je předmětem přezkumu, jsou potenciálně ovlivněny faktory uvedenými mimo jiné v části III „Zkreslení ve vybraných odvětvích“ a v oddíle 16 „Chemické odvětví“ uvedené zprávy.

Žadatel se dále odvolával na čínský 13. národní pětiletý plán, 13. pětiletý plán pro chemický a petrochemický průmysl (2016–2020), iniciativu „Made in China 2025“, plán rozvoje lehkého průmyslu (2006–2020) a závěry několika šetření EU a USA týkajících se cen v čínském chemickém odvětví.

Zpráva Komise je k dispozici v dokumentaci určené zúčastněným stranám k nahlédnutí a na internetových stránkách GR pro obchod⁽⁴⁾.

Vzhledem k dostupným informacím se Komise domnívá, že existují dostatečné důkazy podle čl. 5 odst. 9 základního nařízení nasvědčující tomu, že v důsledku podstatných zkreslení, která ovlivňují ceny a náklady, je použití domácích cen a nákladů v ČLR nevhodné, což odůvodňuje zahájení šetření na základě čl. 2 odst. 6a základního nařízení.

Podle čl. 2 odst. 6a písm. a) základního nařízení tudíž tvrzení o přetrvání dumpingu vychází ze srovnání početně zjištěné běžné hodnoty na základě výrobních nákladů a nákladů na prodej odrážejících nezkreslené ceny nebo referenční hodnoty ve vhodné reprezentativní zemi s vývozní cenou (na úrovni cen ze závodu) výrobku, který je předmětem přezkumu, z ČLR při jeho prodeji na vývoz do Unie. Na základě toho je vypočítané dumpingové rozpětí pro ČLR značné.

4.2. *Tvrzení o pravděpodobnosti přetrvání nebo obnovení újmy*

Žadatel tvrdí, že obnovení újmy je pravděpodobné. V tomto ohledu žadatel poskytl dostatečné důkazy o tom, že pokud by opatření pozbyla platnosti, současná úroveň dovozu výrobku, který je předmětem přezkumu, by se z dotčené země do Unie pravděpodobně zvýšila vzhledem k nevyužití kapacitě v Čínské lidové republice a atraktivitě trhu Unie.

Žadatel dále tvrdí, že k odstranění újmy došlo hlavně díky existujícím opatřením, a že pokud by opatření pozbyla platnosti, jakýkoliv opakovaný výskyt značného objemu dovozu za dumpingové ceny z dotčené země by pravděpodobně vedl k obnovení újmy působené výrobnímu odvětví Unie.

5. **Postup**

Poněvadž Komise po konzultaci s výborem zřízeným podle čl. 15 odst. 1 základního nařízení zjistila, že existují dostatečné důkazy o pravděpodobnosti dumpingu a újmy pro zahájení přezkumu před pozbytím platnosti, zahajuje přezkum podle čl. 11 odst. 2 základního nařízení.

Tímto přezkumem před pozbytím platnosti se zjistí, zda je, či není pravděpodobné, že pozbytí platnosti opatření povede k přetrvání nebo obnovení dumpingu výrobku, který je předmětem přezkumu, pocházejícího z dotčené země a přetrvání nebo obnovení újmy působené výrobnímu odvětví Unie.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/825 (balíček opatření k modernizaci nástrojů na ochranu obchodu)⁽⁵⁾, které vstoupilo v platnost dne 8. června 2018, zavedlo řadu změn harmonogramu a lhůt, které byly dříve platné v antidumpingových řízeních. Komise proto vyzývá zúčastněné strany, aby dodržovaly procesní kroky a lhůty stanovené v tomto oznámení i v dalších sděleních Komise.

Komise rovněž strany upozorňuje, že v návaznosti na rozšíření onemocnění COVID-19 bylo zveřejněno oznámení⁽⁶⁾ o důsledcích výskytu tohoto onemocnění pro antidumpingová a antisubvenční šetření, které může být použitelné na toto řízení.

⁽⁴⁾ Dokumenty citované ve zprávě o zemi lze také získat na základě náležitě odůvodněné žádosti.

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/825 ze dne 30. května 2018, kterým se mění nařízení (EU) 2016/1036 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie, a nařízení (EU) 2016/1037 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie (Úř. věst. L 143, 7.6.2018, s. 1).

⁽⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC0316%2802%29> Řízení týkající se provádění společné obchodní politiky – Oznámení o důsledcích výskytu onemocnění COVID-19 pro antidumpingová a antisubvenční šetření (Úř. věst. C 86, 16.3.2020, s. 6).

5.1. *Období přezkumného šetření a posuzované období*

Šetření týkající se přetrvání nebo obnovení dumpingu se bude týkat období od 1. července 2020 do 30. června 2021 (dále jen „období přezkumného šetření“). Zkoumání trendů, které mají význam pro posouzení pravděpodobnosti přetrvání nebo obnovení újmy, se bude týkat období od 1. ledna 2018 do konce období přezkumného šetření (dále jen „posuzované období“).

5.2. *Připomínky k žádosti a zahájení šetření*

Všechny zúčastněné strany se vyzývají, aby oznámily svá stanoviska ohledně vstupů a kódů harmonizovaného systému (HS) uvedených v žádosti ⁽⁷⁾ do 15 dnů od data zveřejnění tohoto oznámení v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽⁸⁾.

Všechny zúčastněné strany, jež se chtějí vyjádřit k žádosti (včetně záležitostí týkajících se újmy a příčinné souvislosti) nebo k jakýmkoli aspektům týkajícím se zahájení šetření (včetně míry podpory žádosti), tak musí učinit do 37 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení.

Žádosti o slyšení ohledně zahájení šetření musí být podány do 15 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení.

5.3. *Postup pro stanovení pravděpodobnosti přetrvání nebo obnovení dumpingu*

V rámci přezkumu před pozbytím platnosti Komise zkoumá vývoz do Unie během období přezkumného šetření a nezávisle na vývozu do Unie posuzuje, zda situace společností vyrábějících a prodávajících výrobek, který je předmětem přezkumu, je v dotčené zemi taková, že by pravděpodobně došlo k přetrvání nebo obnovení vývozu do Unie za dumpingové ceny, pokud by opatření pozbyla platnost.

Všichni výrobci ⁽⁹⁾ výrobku, který je předmětem přezkumu, z dotčené země, bez ohledu na to, zda výrobek, který je předmětem přezkumu, v období šetření vyváželi do Unie, či nikoli, včetně těch, kteří nespolupracovali při šetření vedoucím k platným opatřením, se proto vyzývají, aby se zúčastnili šetření Komise.

5.3.1. *Šetření výrobců v dotčené zemi*

S ohledem na potenciálně velký počet výrobců v dotčené zemi, jichž se tento přezkum před pozbytím platnosti týká, a za účelem dokončení šetření v předepsaných lhůtách může Komise omezit okruh výrobců, kteří budou podrobena šetření, na přiměřený počet, a to výběrem jejich vzorku. Výběr vzorku bude proveden v souladu s článkem 17 základního nařízení.

Aby mohla Komise rozhodnout, zda je výběr vzorku nutný, a pokud ano, vzorek vybrat, žádají se všichni výrobci nebo zástupci jednáající jejich jménem, a to včetně těch, kteří nespolupracovali při šetření vedoucím k opatřením, jež jsou předmětem tohoto přezkumu, aby Komisi do sedmi dnů od data zveřejnění tohoto oznámení poskytli informace o svých společnostech. Tyto informace musí být poskytnuty prostřednictvím internetových stránek TRON.tdi na této adrese: https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R742_SAMPLING_FORM_FOR_EXPORTING_PRODUCER. Informace o přístupu ke stránkám TRON.tdi lze nalézt v bodech 5.6 a 5.9 níže.

Aby Komise získala informace, které považuje pro výběr vzorku výrobců v dotčené zemi za nezbytné, obrátí se také na orgány dotčené země a může se též obrátit na jakákoli známá sdružení výrobců v dotčené zemi.

Bude-li nutné provést výběr vzorku, budou výrobci vybráni na základě největšího reprezentativního objemu výroby, prodeje nebo vývozu, který může být v době, která je k dispozici, přiměřeně přezkoumán. Komise všem známým výrobcům, orgánům a sdružením výrobců v dotčené zemi prostřednictvím orgánů dotčené země oznámí, které společnosti byly do vzorku vybrány.

Jakmile Komise obdrží informace nezbytné pro výběr vzorku výrobců, informuje dotčené strany o svém rozhodnutí, zda byly do vzorku zařazeny, či nikoli. Výrobci zařazení do vzorku musí předložit vyplněný dotazník do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o jejich zařazení do vzorku, není-li stanoveno jinak.

⁽⁷⁾ Informace o kódech HS jsou rovněž uvedeny ve shrnutí žádosti o přezkum, které je k dispozici na internetových stránkách GŘ pro obchod (<http://trade.ec.europa.eu/tdi/>).

⁽⁸⁾ Veškerými odkazy na zveřejnění tohoto oznámení se rozumí odkazy na zveřejnění tohoto oznámení v *Úředním věstníku Evropské unie*, není-li stanoveno jinak.

⁽⁹⁾ Výrobce je jakákoliv společnost z dotčené země, která vyrábí výrobek, který je předmětem přezkumu, včetně jakékoliv z jejich společností ve spojení, jež se podílejí na výrobě, prodeji na domácím trhu nebo vývozu výrobku, který je předmětem přezkumu.

Komise přidá záznam ohledně výběru vzorku do dokumentace určené zúčastněným stranám k nahlédnutí. Veškeré připomínky k výběru vzorku musí být doručeny do tří dnů ode dne oznámení rozhodnutí o výběru vzorku.

Kopie dotazníku pro výrobce v dotčené zemi je k dispozici v dokumentaci určené zúčastněným stranám k nahlédnutí a na internetových stránkách GR pro obchod https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

Dotazník bude rovněž k dispozici všem známým sdružením výrobců a orgánům dotčené země.

Aniž je dotčeno případné použití článku 18 základního nařízení, společnosti, které souhlasily se svým případným zařazením do vzorku, ale nebyly do vzorku vybrány, se považují za spolupracující (dále jen „spolupracující výrobci nezařazení do vzorku“).

5.3.2. *Doplňkový postup týkající se dotčené země, ve které dochází k podstatným zkreslením*

S výhradou ustanovení tohoto oznámení se všechny zúčastněné strany vyzývají, aby oznámily svá stanoviska, předložily informace a poskytl příslušné důkazy v souvislosti s použitím čl. 2 odst. 6a základního nařízení. Není-li stanoveno jinak, musí Komise tyto informace a důkazy obdržet do 37 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení.

V souladu s čl. 2 odst. 6a písm. e) základního nařízení Komise ihned po zahájení řízení prostřednictvím záznamu do dokumentace určené zúčastněným stranám k nahlédnutí informuje zúčastněné strany o relevantních zdrojích, jež hodlá použít pro účely stanovení běžné hodnoty v ČLR podle čl. 2 odst. 6a základního nařízení. To se bude týkat všech zdrojů, včetně případného výběru vhodné reprezentativní třetí země. Stranám šetření je poskytnuta lhůta k vyjádření, jež činí 10 dnů ode dne uvedeného záznamu do dokumentace.

Podle informací, které má Komise k dispozici, je možnou reprezentativní třetí zemí pro ČLR v daném případě Thajsko. V zájmu konečného výběru vhodné reprezentativní třetí země Komise prozkoumá, zda existují země s úrovní hospodářského rozvoje podobnou ČLR, ve kterých se vyrábí a prodává výrobek, který je předmětem přezkumu, a ve kterých jsou relevantní údaje snadno dostupné. Je-li takových zemí více, dostanou případně přednost země s náležitou úrovní sociální a environmentální ochrany.

Pokud jde o relevantní zdroje, Komise vyzývá všechny výrobce v ČLR, aby jí do patnácti dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení poskytli informace o surovinách (zpracovaných a nezpracovaných) a energii použitých při výrobě výrobku, který je předmětem přezkumu. Tyto informace musí být poskytnuty prostřednictvím internetových stránek TRON.tdi na této adrese: https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi/form/R742_INFO_ON_INPUTS_FOR_EXPORTING_PRODUCER_FORM. Informace o přístupu ke stránkám TRON.tdi lze nalézt v bodech 5.6 a 5.9 níže.

Kromě toho musí být jakékoli věcné informace ohledně hodnoty nákladů a cen podle čl. 2 odst. 6a písm. a) základního nařízení podány do 65 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení. Tyto věcné informace by měly být brány výhradně z veřejně dostupných zdrojů.

Aby Komise získala informace, které pro své šetření považuje za nezbytné, pokud jde o údajná podstatná zkreslení ve smyslu čl. 2 odst. 6a písm. b) základního nařízení, zpřístupní dotazník také vládě ČLR.

5.3.3. *Šetření dovozců, kteří nejsou ve spojení* ⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾

Dovozci, kteří nejsou ve spojení a dováží výrobek, který je předmětem přezkumu, z dotčené země do Unie, včetně těch, kteří nespolečněovali při šetření vedoucím k platným opatřením, se vyzývají k účasti na tomto šetření.

⁽¹⁰⁾ Do vzorku mohou být zařazeni pouze dovozci, kteří nejsou ve spojení s výrobcem v dotčené zemi. Dovozci, kteří jsou ve spojení s výrobcem, musí pro tyto vyvážející výrobce vyplnit přílohu I dotazníku. V souladu s článkem 127 prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2447 ze dne 24. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, se za osoby ve spojení považují dvě osoby, které splňují jednu z těchto podmínek: a) jsou členy vedení nebo správní rady podniku druhé osoby; b) jsou právně uznanými obchodními společníky; c) jsou vůči sobě v zaměstnaneckém poměru; d) třetí strana přímo nebo nepřímo drží, kontroluje nebo vlastní nejméně 5 % vydaných akcií nebo podílů s hlasovacími právy obou osob; e) jedna z nich přímo nebo nepřímo kontroluje druhou; f) obě přímo nebo nepřímo kontroluje třetí osoba; g) společně přímo nebo nepřímo kontrolují třetí osobu; nebo h) jsou členy jedné rodiny (Úř. věst. L 343, 29.12.2015, s. 558). Osoby se považují za členy jedné rodiny pouze tehdy, jsou-li k sobě v některém z těchto příbuzenských poměrů: i) manželé, ii) rodiče a děti, iii) sourozenci (i nevlastní), iv) prarodiče a vnuci, v) strýc nebo teta a synovec nebo neteř, vi) tchán nebo tchyně a zeť nebo snacha, vii) švagři a švagrové. V souladu s čl. 5 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, se „osobou“ rozumí fyzická osoba, právnická osoba a jakékoli sdružení osob, které není právnickou osobou, ale je podle právních předpisů Unie nebo podle vnitrostátních právních předpisů způsobilé k právním úkonům (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁽¹¹⁾ Údaje poskytnuté dovozci, kteří nejsou ve spojení, lze použít také v souvislosti s jinými aspekty tohoto šetření, než je zjištění dumpingu.

S ohledem na potenciálně velký počet dovozců, kteří nejsou ve spojení, jichž se tento přezkum před pozbytím platnosti týká, a za účelem dokončení šetření v předepsaných lhůtách může Komise omezit okruh těchto dovozců, kteří nejsou ve spojení a budou podrobeni šetření, na přiměřený počet, a to výběrem jejich vzorku. Výběr vzorku bude proveden v souladu s článkem 17 základního nařízení.

Aby mohla Komise rozhodnout, zda je výběr vzorku nutný, a pokud ano, vzorek vybrat, žádají se všichni dovozci, kteří nejsou ve spojení, nebo zástupci jednající jejich jménem, a to včetně těch, kteří nespolupracovali při šetření vedoucím k opatřením, jež jsou předmětem tohoto přezkumu, aby se Komisi přihlásili. Tyto strany tak musí učinit do sedmi dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení, a to tím, že Komisi poskytnou o svých společnostech údaje požadované v příloze tohoto oznámení.

Aby Komise získala informace, které považuje pro výběr vzorku dovozců, kteří nejsou ve spojení, za nezbytné, může se také obrátit na jakákoli známá sdružení dovozců.

Bude-li nutné provést výběr vzorku, mohou být dovozci vybráni na základě největšího reprezentativního objemu prodeje výrobku, který je předmětem přezkumu, pocházejícího z dotčené země, v Unii, který může být v době, která je k dispozici, přiměřeně přezkoumán. Komise všem známým dovozcům, kteří nejsou ve spojení, a sdružením dovozců oznámí, které společnosti byly do vzorku vybrány.

Komise rovněž přidá záznam ohledně výběru vzorku do dokumentace určené zúčastněným stranám k nahlédnutí. Veškeré připomínky k výběru vzorku musí být doručeny do tří dnů ode dne oznámení rozhodnutí o výběru vzorku.

Aby Komise získala informace, které pro své šetření považuje za nezbytné, zpřístupní dotazníky dovozcům, kteří nejsou ve spojení, zařazeným do vzorku. Není-li stanoveno jinak, musí tyto strany předložit vyplněný dotazník do 30 dnů ode dne oznámení o výběru vzorku.

Kopie dotazníku pro dovozce, kteří nejsou ve spojení, je k dispozici v dokumentaci určené zúčastněným stranám k nahlédnutí a na internetových stránkách GR pro obchod https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

5.4. Postup pro stanovení pravděpodobnosti přetrvání nebo obnovení újmy

Výrobci výrobku, který je předmětem přezkumu, v Unii se vyzývají k účasti na šetření Komise, aby bylo možno zjistit, zda existuje pravděpodobnost přetrvání nebo obnovení újmy pro výrobní odvětví Unie.

5.4.1. Šetření výrobců v Unii

S cílem získat informace, které pro své šetření považuje za nezbytné s ohledem na výrobce v Unii, zpřístupní Komise dotazník jedinému výrobcí v Unii, tj. společnosti HSWT France S.A.S.

Není-li stanoveno jinak, musí výše uvedený výrobce v Unii předložit vyplněný dotazník do 37 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení.

Výše neuvedení výrobci a reprezentativní sdružení v Unii se vyzývají, aby se za účelem přihlášení a vyžádání dotazníku neprodleně obrátili na Komisi, nejlépe elektronickou poštou, a to nejpozději 7 dnů po zveřejnění tohoto oznámení.

Kopie dotazníku pro výrobce v Unii je k dispozici v dokumentaci určené zúčastněným stranám k nahlédnutí a na internetových stránkách GR pro obchod https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533.

5.5. Postup pro posouzení zájmu Unie

Pokud bude potvrzena pravděpodobnost přetrvání nebo obnovení dumpingu a přetrvání nebo obnovení újmy, rozhodne Komise v souladu s článkem 21 základního nařízení, zda by zachování antidumpingových opatření nebylo v rozporu se zájmem Unie.

Výrobci v Unii, dovozci a jejich reprezentativní sdružení, uživatelé a jejich reprezentativní sdružení, odborové svazy a reprezentativní organizace spotřebitelů se vyzývají, aby Komisi poskytli informace týkající se zájmu Unie.

Informace týkající se posouzení zájmu Unie musí být předloženy do 37 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení, není-li stanoveno jinak. Tyto informace mohou být poskytnuty buď ve volném formátu, nebo vyplněním dotazníku vypracovaného Komisí.

Kopie dotazníků, včetně dotazníku pro uživatele výrobku, který je předmětem přezkumu, je k dispozici v dokumentaci určené zúčastněným stranám k nahlédnutí a na internetových stránkách GŘ pro obchod https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2533. V každém případě budou informace předložené podle článku 21 základního nařízení zohledněny pouze tehdy, budou-li v době předložení doloženy věcnými důkazy, které potvrzují jejich platnost.

5.6. *Zúčastněné strany*

Aby se mohly zúčastnit šetření, musí zúčastněné strany, jako například výrobci v dotčené zemi, výrobci v Unii, dovozci a jejich reprezentativní sdružení, uživatelé a jejich reprezentativní sdružení, odborové svazy a reprezentativní organizace spotřebitelů, nejprve prokázat, že existuje objektivní souvislost mezi jejich činností a výrobkem, který je předmětem přezkumu.

Výrobci v dotčené zemi, výrobci v Unii, dovozci a reprezentativní sdružení, kteří předložili informace v souladu s postupy popsány v bodech 5.2, 5.3 a 5.4, budou považováni za zúčastněné strany v případě, že mezi jejich činností a výrobkem, který je předmětem přezkumu, existuje objektivní souvislost.

Ostatní strany se šetření budou moci účastnit jako zúčastněné strany od okamžiku, kdy se přihlásí, a za předpokladu, že mezi jejich činností a výrobkem, který je předmětem přezkumu, existuje objektivní souvislost. Tím, že je strana považována za zúčastněnou stranu, není dotčeno použití článku 18 základního nařízení.

Dokumentace určená zúčastněným stranám k nahlédnutí je přístupná prostřednictvím internetových stránek Tron.tdi na této adrese: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>. Pro přístup k dokumentaci se řiďte pokyny na zmíněných stránkách ⁽¹²⁾.

5.7. *Jiná písemná podání*

S výhradou ustanovení tohoto oznámení se všechny zúčastněné strany vyzývají, aby oznámily svá stanoviska, předložily informace a poskytly příslušné důkazy. Není-li stanoveno jinak, musí Komise tyto informace a důkazy obdržet do 37 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení.

5.8. *Možnost slyšení útvarů Komise, které provádějí šetření*

Všechny zúčastněné strany mohou požádat o slyšení u útvarů Komise provádějících šetření. Jakákoli žádost o slyšení musí být podána písemně a musí obsahovat důvody žádosti a shrnutí toho, co si zúčastněná strana přeje během slyšení projednat. Slyšení bude omezeno na záležitosti, které zúčastněné strany předem písemně uvedly.

Slyšení nebude v zásadě sloužit k předložení věcných informací, které dosud nejsou v dokumentaci. Nicméně v zájmu řádné správy, a aby útvary Komise mohly pokročit v šetření, mohou být zúčastněné strany požádány, aby po slyšení předložily nové věcné informace.

5.9. *Pokyny pro písemná podání, zasílání vyplněných dotazníků a korespondenci*

Na informace předkládané Komisi v rámci šetření týkajících se ochrany obchodu se nesmí vztahovat autorská práva. Zúčastněné strany musí před tím, než předloží Komisi informace a/nebo údaje, na které se vztahují autorská práva třetích stran, požádat držitele těchto práv o zvláštní povolení, které výslovně a) umožňuje, aby Komise použila tyto informace a údaje pro účely tohoto řízení na ochranu obchodu, a b) umožňuje poskytnutí těchto informací a/nebo údajů zúčastněným stranám tohoto šetření ve formě, která jim umožní uplatnit svá práva na obhajobu.

Všechna písemná podání zúčastněných stran, včetně informací vyžadovaných tímto oznámením, vyplněných dotazníků a korespondence, pro které je vyžadováno důvěrné zacházení, se označí poznámkou „Sensitive“ ⁽¹³⁾. Strany, jež předkládají informace v průběhu tohoto šetření, se vyzývají, aby žádost o důvěrné zacházení odůvodnily.

Zúčastněné strany, které sdělily informace označené poznámkou „Sensitive“, mají podle čl. 19 odst. 2 základního nařízení předložit jejich shrnutí, které nemá důvěrnou povahu a je označené poznámkou „For inspection by interested parties“. Toto shrnutí musí být natolik podrobné, aby umožňovalo přiměřené pochopení podstaty důvěrně sdělených informací. Pokud strana, která sdělila důvěrné informace, neodůvodní žádost o důvěrné zacházení oprávněnými důvody nebo nepředloží v požadovaném formátu a kvalitě jejich shrnutí, které nemá důvěrnou povahu, nemusí Komise k takovým informacím přihlídnout, pokud není z věrohodných zdrojů prokázáno, že jsou správné.

⁽¹²⁾ V případě technických problémů se obraťte na uživatelskou podporu GŘ TRADE prostřednictvím e-mailové adresy trade-service-desk@ec.europa.eu nebo telefonicky na čísle +32 22979797.

⁽¹³⁾ Dokument označený poznámkou „Sensitive“ je považován za důvěrný podle článku 19 základního nařízení a článku 6 Dohody WTO o provádění článku VI GATT 1994 (antidumpingová dohoda). Je to také chráněný dokument podle článku 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 (Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43).

Zúčastněné strany se vyzývají, aby veškerá podání a žádosti předkládaly prostřednictvím internetových stránek TRON.tdi (<https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/TDI>), včetně naskenovaných plných mocí a osvědčení. Použitím TRON.tdi nebo e-mailu vyjadřují zúčastněné strany svůj souhlas s pravidly platnými pro elektronická podání uvedenými v dokumentu „KORESPONDENCE S EVROPSKOU KOMISÍ V PŘÍPÁDECH TÝKAJÍCÍCH SE OCHRANY OBCHODU“ zveřejněném na internetových stránkách Generálního ředitelství pro obchod: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/june/tradoc_148003.pdf. Zúčastněné strany musí uvést své jméno (název), adresu, telefonní číslo a platnou e-mailovou adresu a měly by zajistit, aby uvedená e-mailová adresa byla funkčním oficiálním pracovním e-mailem, který se kontroluje denně. Poté, co Komise obdrží tyto kontaktní údaje, bude se zúčastněnými stranami dále komunikovat pouze prostřednictvím stránek TRON.tdi nebo elektronickou poštou, pokud výslovně nepožádají o zaslání všech dokumentů Komise za použití jiných komunikačních prostředků nebo pokud povaha dokumentů, které mají být zaslány, nevyžaduje formu doporučeného dopisu. Další pravidla a informace týkající se korespondence s Komisí včetně zásad, které platí pro podání prostřednictvím stránek TRON.tdi a elektronickou poštou, naleznou zúčastněné strany ve výše zmíněných pokynech pro komunikaci se zúčastněnými stranami.

Korespondenční adresa Evropské komise, Generálního ředitelství pro obchod, ředitelství G:

European Commission
Directorate-General for Trade
Directorate G
Office: CHAR 04/039
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

TRON.tdi: <https://tron.trade.ec.europa.eu/tron/tdi>

E-mail:

Pro záležitosti týkající se dumpingu:

TRADE-APM-DUMPING@ec.europa.eu

Pro záležitosti týkající se újm:

TRADE-APM-INJURY@ec.europa.eu

6. Časový rozvrh šetření

Podle čl. 11 odst. 5 základního nařízení musí být šetření obvykle ukončeno do 12 měsíců a v každém případě nejpozději do 15 měsíců ode dne zveřejnění tohoto oznámení.

7. Předkládání informací

Zúčastněné strany smí zpravidla předkládat informace pouze ve lhůtách stanovených v bodě 5 tohoto oznámení.

Aby Komise dokončila šetření v předepsaných lhůtách, nebude přijímat podání od zúčastněných stran po uplynutí lhůty k předložení stanovisek k poskytnutí konečných informací, nebo případně po uplynutí lhůty k předložení stanovisek k poskytnutí dodatečných konečných informací.

8. Možnost vyjádřit se k podáním jiných stran

V zájmu zaručení práv na obhajobu by zúčastněné strany měly mít možnost vyjádřit se k informacím podaným jinými zúčastněnými stranami. Při tom se zúčastněné strany mohou zabývat jen záležitostmi vznesenými v podáních jiných zúčastněných stran a nesmí vznášet záležitosti nové.

Připomínky k informacím předloženým jinými zúčastněnými stranami v reakci na poskytnutí konečných zjištění by měly být předloženy do pěti dnů od uplynutí lhůty k předložení stanovisek ke konečným zjištěním, není-li stanoveno jinak. Pokud byly poskytnuty dodatečné konečné informace, měly by být připomínky předloženy jinými zúčastněnými stranami v reakci na toto dodatečné poskytnutí podány do jednoho dne od uplynutí lhůty k podávání připomínek k tomuto dodatečnému poskytnutí, není-li stanoveno jinak.

Stanoveným časovým rámcem není dotčeno právo Komise vyžádat si od zúčastněných stran v řádně odůvodněných případech dodatečné informace.

9. Prodloužení lhůt uvedených v tomto oznámení

Prodloužení lhůt stanovených v tomto oznámení lze povolit na žádost zúčastněných stran, které ji patřičně odůvodní.

O jakékoli prodloužení lhůt uvedených v tomto oznámení lze požádat pouze za výjimečných okolností a toto prodloužení bude povoleno jen v řádně odůvodněných případech. V každém případě bude lhůta k odpovědi na dotazník prodloužena obvykle o tři dny a zásadně ne o více než o sedm dnů. Co se týče lhůt pro podání dalších informací uvedených v oznámení o zahájení řízení, bude prodloužení omezeno na tři dny, není-li prokázáno, že nastaly výjimečné okolnosti.

10. Nedostatečná spolupráce

Pokud zúčastněná strana odmítne umožnit přístup k nezbytným informacím nebo je neposkytne v příslušné lhůtě nebo pokud klade závažným způsobem překážky šetření, mohou podle článku 18 základního nařízení pozitivní nebo negativní zjištění vycházet z dostupných údajů.

Pokud se zjistí, že zúčastněná strana předložila nepravdivé nebo zavádějící informace, nemusí se k nim přihlídnout a lze vycházet z dostupných údajů.

Nespolupracuje-li zúčastněná strana vůbec nebo spolupracuje-li jen částečně, a zjištění se proto podle článku 18 základního nařízení zakládají na dostupných údajích, může to vést k výsledku, který pro ni bude méně příznivý, než kdyby spolupracovala.

Skutečnost, že informace nebyly předloženy na elektronickém nosiči dat, se nepovažuje za odepření spolupráce, pokud zúčastněná strana prokáže, že předložení informací v požadované formě by pro ni znamenalo neúměrnou dodatečnou zátěž nebo neúměrné dodatečné náklady. Zúčastněná strana by se měla okamžitě obrátit na Komisi.

11. Úředník pro slyšení

Zúčastněné strany mohou požádat o intervenci úředníka pro slyšení v obchodních řízeních. Úředník pro slyšení přezkoumává žádosti o přístup ke spisu, spory ohledně důvěrné povahy dokumentů, žádosti o prodloužení lhůt a jakékoli další žádosti týkající se práv zúčastněných stran a třetích stran na obhajobu, které se mohou objevit v průběhu řízení.

Úředník pro slyšení může uspořádat slyšení pro zúčastněné strany a působit jako prostředník mezi těmito stranami a útvary Komise, aby bylo zajištěno úplné uplatnění práva zúčastněných stran na obhajobu. Žádost o slyšení u úředníka pro slyšení by měla být podána písemně s uvedením důvodů žádosti. Úředník pro slyšení posoudí důvody těchto žádostí. Tato slyšení by se měla konat pouze tehdy, pokud příslušné záležitosti nebyly v patřičné době vyřešeny s útvary Komise.

Veškeré žádosti musí být předloženy včas a neprodleně, aby nebyl ohrožen řádný průběh řízení. Za tímto účelem by měly zúčastněné strany požádat o intervenci úředníka pro slyšení v nejkratší možné době po události odůvodňující tuto intervenci. Jestliže jsou žádosti o slyšení předloženy mimo příslušné časové rámce, úředník pro slyšení rovněž přezkoumá důvody pro tyto opožděné žádosti, charakter nadnesených záležitostí a jejich dopad na práva na obhajobu, s patřičným zohledněním zájmů řádné správy a včasného dokončení šetření.

Další informace a kontaktní údaje naleznou zúčastněné strany na internetových stránkách úředníka pro slyšení na internetové stránce GR pro obchod: <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>.

12. Možnost požádat o přezkum podle čl. 11 odst. 3 základního nařízení

Vzhledem k tomu, že tento přezkum před pozbytím platnosti je zahájen v souladu s ustanoveními čl. 11 odst. 2 základního nařízení, nepovedou příslušná zjištění ke změně stávajících opatření, ale povedou ke zrušení, či zachování platnosti těchto opatření v souladu s čl. 11 odst. 6 základního nařízení.

Pokud se některá ze zúčastněných stran domnívá, že je namísto přezkum opatření, aby bylo možné opatření změnit, může tato strana požádat o přezkum podle čl. 11 odst. 3 základního nařízení.

Strany, které chtějí požádat o takový přezkum, jenž by byl proveden nezávisle na přezkumu před pozbytím platnosti, který je předmětem tohoto oznámení, se mohou obrátit na Komisi na výše uvedenou adresu.

13. Zpracování osobních údajů

S veškerými osobními údaji shromážděnými v rámci tohoto šetření bude nakládáno v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ⁽¹⁴⁾.

Oznámení o ochraně osobních údajů, jež informuje všechny fyzické osoby o zpracování osobních údajů v rámci činností na ochranu obchodu, jež provádí Komise, je dostupné na internetových stránkách GR pro obchod: <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/trade-defence/>.

⁽¹⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

PŘÍLOHA

☐	Verze „Sensitive“
☐	Verze „For inspection by interested parties“
(zaškrtněte příslušné políčko)	

**PŘEZKUM PŘED POZBYTÍM PLATNOSTI ANTIDUMPINGOVÝCH OPATŘENÍ VZTAHJÍCÍCH SE
NA DOVOZ ASPARTAMU POCHÁZEJÍCÍHO Z ČÍNSKÉ LIDOVÉ REPUBLIKY**

INFORMACE PRO VÝBĚR VZORKU DOVOZCŮ, KTEŘÍ NEJSOU VE SPOJENÍ

Tento formulář má pomoci dovozcům, kteří nejsou ve spojení, při poskytování informací týkajících se výběru vzorku požadovaných v bodě 5.3.3 oznámení o zahájení přezkumu.

Jak verze „Sensitive“, tak i verze určená pro zúčastněné strany k nahlédnutí označená jako „For inspection by interested parties“ by měly být zaslány Komisi, jak je uvedeno v oznámení o zahájení řízení.

1. NÁZEV A KONTAKTNÍ ÚDAJE

Uveďte tyto údaje týkající se vaší společnosti:

Název společnosti	
Adresa	
Kontaktní osoba	
E-mailová adresa	
Telefon	
Fax	

2. OBRAT A OBJEM PRODEJE

Pro období přezkumného šetření uveďte celkový obrat vaší společnosti v eurech (EUR), obrat a hmotnost dovezeného aspartamu podle definice v oznámení o zahájení přezkumu do Unie a jeho další prodej na trhu Unie po dovozu z ČLR a odpovídající hmotnost. Uveďte použitou jednotku hmotnosti.

	Tuny	Hodnota v eurech (EUR)
Celkový obrat vaší společnosti vyjádřený v eurech (EUR)		
Dovoz výrobku, který je předmětem přezkumu, pocházejícího z ČLR do Unie		
Další prodej výrobku, který je předmětem přezkumu, na trhu Unie po dovozu z ČLR		

3. ČINNOSTI VAŠÍ SPOLEČNOSTI A SPOLEČNOSTÍ VE SPOJENÍ ⁽¹⁾

Uveďte podrobnosti o činnostech vaší společnosti a všech společností ve spojení (uveďte prosím jejich seznam a jejich vztah k vaší společnosti), jež se podílejí na výrobě a/nebo prodeji (na vývoz a/nebo v rámci domácího trhu) výrobku, který je předmětem přezkumu. Tyto činnosti mohou mimo jiné zahrnovat nákup výrobku, který je předmětem přezkumu, nebo jeho výrobu na základě dohod o subdodávkách, jakož i jeho zpracování nebo obchodování s ním.

Název a sídlo společnosti	Činnosti	Vztah

4. DALŠÍ INFORMACE

Uveďte prosím veškeré další podstatné informace, o kterých se domníváte, že by Komisi napomohly při výběru vzorku.

5. OSVĚDČENÍ

Poskytnutím výše uvedených informací vaše společnost vyjadřuje souhlas se svým případným zařazením do vzorku. Je-li vaše společnost vybrána jako součást vzorku, znamená to, že vyplní dotazník a že souhlasí s inspekcí ve svých prostorách za účelem ověření jejich odpovědí. Pokud vaše společnost uvede, že se svým případným zařazením do vzorku nesouhlasí, bude její nesouhlas považován za nespolupráci při šetření. Zjištění Komise týkající se nespolupracujících dovozců vycházejí z dostupných údajů a výsledek může být pro dotčenou společnost méně příznivý, než kdyby spolupracovala.

Podpis pověřeného úředníka:

Jméno a funkce pověřeného úředníka:

Datum:

_____

⁽¹⁾ V souladu s článkem 127 prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2447 ze dne 24. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, se za osoby ve spojení považují dvě osoby, které splňují jednu z těchto podmínek: a) jsou členy vedení nebo správní rady podniku druhé osoby; b) jsou právně uznanými obchodními společníky; c) jsou vůči sobě v zaměstnaneckém poměru; d) třetí strana přímo nebo nepřímo drží, kontroluje nebo vlastní nejméně 5 % vydaných akcií nebo podílů s hlasovacími právy obou osob; e) jedna z nich přímo nebo nepřímo kontroluje druhou; f) obě přímo nebo nepřímo kontroluje třetí osoba; g) společně přímo nebo nepřímo kontrolují třetí osobu; nebo h) jsou členy jedné rodiny (Úř. věst. L 343, 29.12.2015, s. 558). Osoby se považují za členy jedné rodiny pouze tehdy, jsou-li k sobě v některém z těchto příbuzenských poměrů: i) manželé, ii) rodiče a děti, iii) sourozenci (i nevlastní), iv) prarodiče a vnuci, v) strýc nebo teta a synovec nebo neteř, vi) tchán nebo tchyně a zeť nebo snacha, vii) švagři a švagrové. V souladu s čl. 5 bodem 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, se „osobou“ rozumí fyzická osoba, právnická osoba a jakékoli sdružení osob, které není právnickou osobou, ale je podle právních předpisů Unie nebo podle vnitrostátních právních předpisů způsobilé k právním úkonům (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1).

Oznámení o pozbytí platnosti některých antidumpingových opatření

(2021/C 303/10)

V návaznosti na zveřejnění oznámení o nadcházejícím pozbytí platnosti ⁽¹⁾, po němž nebyla podána žádná řádně odůvodněná žádost o přezkum, Komise oznamuje, že níže uvedené antidumpingové opatření pozbude platnosti.

Toto oznámení se zveřejňuje v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036 ze dne 8. června 2016 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie ⁽²⁾.

Výrobek	Země původu nebo vývozu	Opatření	Odkaz	Datum pozbytí platnosti ⁽¹⁾
Tyče pro výztuž do betonu z oceli s vysokými únavovými parametry	Čínská lidová republika	Antidumpingové clo	Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1246 ze dne 28. července 2016, kterým se ukládá konečné antidumpingové clo na dovoz tyčí pro výztuž do betonu z oceli s vysokými únavovými parametry pocházejících z Čínské lidové republiky (Úř. věst. L 204, 29.7.2016, s. 70)	30.7.2021

⁽¹⁾ Opatření pozbude platnosti o půlnoci (00:00) dne uvedeného v tomto sloupci.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 366, 30.10.2020, s. 12.

⁽²⁾ Úř. věst. L 176, 30.6.2016, s. 21.

ŘÍZENÍ TÝKAJÍCÍ SE PROVÁDĚNÍ POLITIKY HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

EVROPSKÁ KOMISE

STÁTNÍ PODPORA – ITÁLIE

Státní podpora SA.55678 (2019/NN) – Nový úvěr pro společnost Alitalia

Výzva k podání připomínek podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie

(Text s významem pro EHP)

(2021/C 303/11)

Dopisem ze dne 28. února 2020, který je v závazném jazykovém znění přiložen k tomuto shrnutí, oznámila Komise Itálii své rozhodnutí zahájit ve věci výše uvedeného opatření řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Zúčastněné strany mohou podat své připomínky k opatření, kvůli kterému Komise řízení zahajuje, do jednoho měsíce ode dne zveřejnění tohoto shrnutí a přiloženého dopisu na adresu Evropské komise, Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž:

Commission européenne / Europese Commissie
Direction générale de la concurrence
Greffé des aides d'État
1049 Bruxelles/Brussel
Fax +32 22961242
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Tyto připomínky budou sděleny Itálii. Zúčastněné strany podávající připomínky mohou písemně a s uvedením důvodů požádat o zachování důvěrnosti ohledně své totožnosti.

SHRNUTÍ

Postup

V listopadu 2019 byly Komisi předloženy dvě stížnosti týkající se nového státního úvěru ve výši 400 milionů EUR (dále jen „úvěr ve výši 400 milionů EUR“), který Itálie poskytla společnosti Alitalia S.A.I. S.p.A. in amministrazione straordinaria (dále jen „společnost Alitalia SAI“) a společnosti Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria (dále jen „společnost Cityliner“) (dále jen společně „společnost Alitalia“).

Stěžovatelé uvedli, že úvěr je protiprávní a představuje neslučitelnou státní podporu, jelikož byl poskytnut a vyplacen bez oznámení, a vzhledem k hospodářské situaci společnosti Alitalia a jejímu vývoji by žádný věřitel v tržním hospodářství nebyl ochoten takový úvěr poskytnout.

Itálie již v květnu 2017 poskytla společnosti Alitalia úvěr ve výši 600 milionů EUR. V tomtéž měsíci podaly tři letecké společnosti formální stížnosti, podle nichž úvěr představoval podporu. Tento úvěr poskytnutý státem měl být splacen do 5. listopadu 2017; do té doby měla být odprodána aktiva společnosti Alitalia. Jelikož postup prodeje nebyl úspěšný, Itálie poskytla společnosti Alitalia v říjnu 2017 další úvěr ve výši 300 milionů EUR. V lednu 2018 Itálie oznámila oba úvěry v celkové výši 900 milionů EUR (dále jen „úvěr ve výši 900 milionů EUR“) jako podporu na záchranu podle pokynů pro

podporu na záchranu a restrukturalizaci⁽¹⁾. V dubnu 2018 zahájila Komise formální vyšetřovací řízení a dospěla k předběžnému závěru, že úvěr ve výši 900 milionů EUR představuje podporu a že existují vážné pochybnosti o tom, že by mohla být považována za slučitelnou s vnitřním trhem. Toto šetření dosud probíhá.

Popis opatření, kvůli kterým Komise zahajuje řízení

Dne 26. října 2019 přijala Itálie legislativní nařízení č. 124, kterým se v roce 2019 poskytl úvěr ve výši 400 milionů EUR ve prospěch společnosti Alitalia a ostatních společností téže skupiny nacházejících se rovněž v mimořádné správě (tj. společnosti Cityliner).

Dne 2. prosince 2019 byl legislativním nařízením č. 137 („Naléhavá opatření k zajištění kontinuity služeb poskytovaných společnostmi Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. a Alitalia Cityliner S.p.A. nacházejícími se v mimořádné správě“)⁽²⁾ zrušen a nahrazen článek 54 legislativního nařízení č. 124/2019 a bylo potvrzeno poskytnutí úvěru ve výši 400 milionů EUR v roce 2019, které bylo stanoveno v článku 54 legislativního nařízení č. 124/2019. Zákon č. 2 ze dne 30. ledna 2020 („Změna legislativního nařízení č. 137 ze dne 2. prosince 2019, ve znění změn, kterým se stanoví naléhavá opatření k zajištění kontinuity služeb poskytovaných společnostmi Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. a Alitalia Cityliner S.p.A. nacházejícími se v mimořádné správě, v zákon“)⁽³⁾ (dále jen „zákon č. 2/2020“)⁽³⁾ pozměnil legislativní nařízení č. 137/2019 a přeměnil je na zákon.

Dne 16. prosince 2019 zaslala Komise Itálii dopis, v němž italským orgánům postoupila druhou stížnost, a vzhledem k tomu, že italské orgány neodpověděly na žádost o informace zaslou dle dne 12. listopadu 2019, požádala o okamžitou odpověď na žádost o informace ze dne 12. listopadu 2019 zahrnující jakékoli případné připomínky. Itálie odpověděla dne 6. ledna 2020.

Itálie neoznámila poskytnutí úvěru v souladu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Posouzení opatření

Komise se předběžně domnívá, že opatření může představovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

Konkrétně se Komise na základě dostupných informací domnívá, že poskytnutí úvěru ve výši 400 milionů EUR mohlo pro společnost Alitalia představovat hospodářskou výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU. Komise má pochybnosti, zda je v tomto případě použitelné kritérium subjektu v tržním hospodářství, nebo zda Itálie při poskytnutí úvěru ve výši 400 milionů EUR společnosti Alitalia vůbec jednala jako subjekt v tržním hospodářství, který zohledňuje otázky ziskovosti, a to mimo jiné vzhledem k:

- nedávné finanční minulosti společnosti Alitalia, a zejména skutečnosti, že společnost Alitalia nevrátila částku ve výši 900 milionů EUR poskytnutou v roce 2017 ani nezaplatila úroky z této částky,
- zápornému peněžnímu toku společnosti Alitalia,
- nedostatku důkazů prokazujících úvěruschopnost společnosti Alitalia na trhu,
- chybějící srovnávací studii, která by posoudila zájem státu zvýšit jeho míru intervence vůči společnosti Alitalia s úmyslem zajistit prodej jejích aktiv ve srovnání se scénářem likvidace společnosti Alitalia, k němuž by pravděpodobně došlo, pokud by úvěr ve výši 400 milionů EUR nebyl poskytnut.

Itálie neposkytla žádné informace, které by Komisi umožnily posoudit slučitelnost úvěru ve výši 400 milionů EUR.

(1) Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (Úř. věst. C 249, 31.7.2014, s. 1).

(2) Decreto Legge 2 Dicembre 2019, n. 137 „Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“, Úřední věstník ze dne 2. 12. 2019 s. 282.

(3) Legge 30 Gennaio 2020, n. 2 „Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ (GU Serie Generale no. 25, 31. 1. 2020).

Jelikož se Komise domnívá, že společnost Alitalia je podnikem v obtížích ve smyslu pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, mohla posoudit slučitelnost úvěru ve výši 400 milionů EUR pouze jako podporu na záchranu a restrukturalizaci ve smyslu pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. Uvedené pokyny stanoví pravidla a podmínky za účelem posouzení slučitelnosti podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování EU. Komise dospěla k předběžnému závěru, že existují pochybnosti o slučitelnosti opatření s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování EU mimo jiné z následujících důvodů.

Itálie nepředložila žádný důkaz o tom, že úvěr ve výši 400 milionů EUR byl poskytnut s cílem přispět k jasně vymezenému cíli společného zájmu, jímž je zabránit vzniku sociálních potíží nebo napravit tržní selhání obnovením dlouhodobé životaschopnosti podniku.

Stanovení cíle společného zájmu je předpokladem pro analýzu řady dalších kritérií slučitelnosti stanovených v oddíle 3 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. V této fázi řízení proto není možné prokázat, že státní intervence za účelem dosažení tohoto cíle byla nezbytná, podpora byla přiměřená, byl splněn motivační účinek, podpora byla omezena na minimum a že neexistují žádné nežádoucí negativní účinky na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy.

Pokud navíc od poskytnutí podpory na záchranu, podpory na restrukturalizaci nebo dočasné podpory na restrukturalizaci příjemci v minulosti uplynulo méně než 10 let, Komise další podporu nepovolí (zásada „jednou a dost“). Vzhledem k tomu, že společnost Alitalia mohla využít podpory na záchranu ve formě úvěrů ve výši 900 milionů EUR poskytnutých v roce 2017, jak je vysvětleno v rozhodnutí o zahájení řízení z roku 2018, má Komise vážné pochybnosti, zda byla zásada „jednou a dost“ dodržena.

Z výše uvedených důvodů má Komise pochybnosti o slučitelnosti dotyčného opatření s vnitřním trhem, a rozhodla se tudíž ve věci úvěru ve výši 400 milionů EUR zahájit formální vyšetřovací řízení.

V souladu s článkem 16 nařízení Rady (EU) 2015/1589 (*) lze požadovat, aby příjemce veškerou protiprávní podporu vrátil.

(*) Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015 o použití článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na určité kategorie horizontální státní podpory (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 9).

ZNĚNÍ DOPISU

Con la presente la Commissione desidera informare l'Italia che, dopo avere esaminato le informazioni a sua disposizione relative al prestito in oggetto, ha deciso di avviare il procedimento di cui all'articolo 108, paragrafo 2, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea („TFUE“).

1. PROCEDIMENTO

- (1) Nel maggio 2017 Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. in amministrazione straordinaria („Alitalia SAI“) e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria („Cityliner“, una controllata regionale interamente detenuta da Alitalia) sono state poste in amministrazione straordinaria ai sensi della normativa nazionale in materia di insolvenza con decreti del ministero dello Sviluppo economico italiano, rispettivamente del 2 e del 12 maggio 2017, e dichiarate insolventi con sentenze rese dal Tribunale di Civitavecchia l'11 e il 26 maggio 2017. Ai fini della presente decisione, Alitalia SAI e Cityliner sono congiuntamente citate come „Alitalia“.
- (2) Il 26 ottobre 2019 l'Italia ha adottato il decreto-legge n. 124 „Disposizioni urgenti in materia fiscale e per esigenze indifferibili“ („decreto-legge 124/2019“) ⁽⁵⁾ il cui articolo 54 dispone la concessione, nel corso del 2019, di un prestito di 400 milioni di EUR a favore di Alitalia (il „prestito del 2019“).
- (3) Il 7 novembre 2019 un'impresa che desidera rimanere anonima ha presentato alla Commissione una denuncia (la „prima denuncia“) con la quale asseriva che, con il prestito del 2019, l'Italia aveva concesso un aiuto di Stato illegale e incompatibile ad Alitalia.
- (4) Poiché il prestito del 2019 non era stato notificato, il 7 novembre 2019 la Commissione ha iscritto la denuncia nel registro degli aiuti di Stato non notificati.
- (5) Il 12 novembre 2019 la Commissione ha inviato alle autorità italiane una richiesta di informazioni relativa al presunto aiuto di Stato a favore di Alitalia con allegata la prima denuncia affinché potessero formulare le loro osservazioni al riguardo.
- (6) Il 27 novembre 2019 una seconda impresa che desidera rimanere anonima ha presentato alla Commissione una denuncia (la „seconda denuncia“) di contenuto analogo alla prima, ovvero nella quale si asseriva che il prestito del 2019 costituiva un aiuto di Stato illegale e incompatibile.
- (7) Il 2 dicembre 2019, il decreto-legge n. 137 „Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ („decreto-legge 137/2019“) ⁽⁶⁾ ha abrogato l'articolo 54 del decreto-legge 124/2019 e l'ha sostituito con una nuova disposizione che conferma la concessione del prestito del 2019.
- (8) Il 16 dicembre 2019 la Commissione ha inviato alle autorità italiane una lettera con la quale trasmetteva loro la seconda denuncia affinché potessero presentare eventuali osservazioni al riguardo e sollecitava una risposta immediata alla richiesta di informazioni del 12 novembre 2019.
- (9) Il 6 gennaio 2020 l'Italia ha replicato alla lettera della Commissione del 16 dicembre 2019. Nella risposta l'Italia ha fornito una sintesi dei principali sviluppi finanziari riguardanti Alitalia negli ultimi mesi del 2019 e ha affrontato alcuni punti sollevati nelle denunce in merito ai prestiti del 2019.

⁽⁵⁾ Decreto-legge 26 ottobre 2019, n. 124, „Disposizioni urgenti in materia fiscale e per esigenze indifferibili“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 252 del 26 ottobre 2019).

⁽⁶⁾ Decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, „Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia - Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 282 del 2 dicembre 2019).

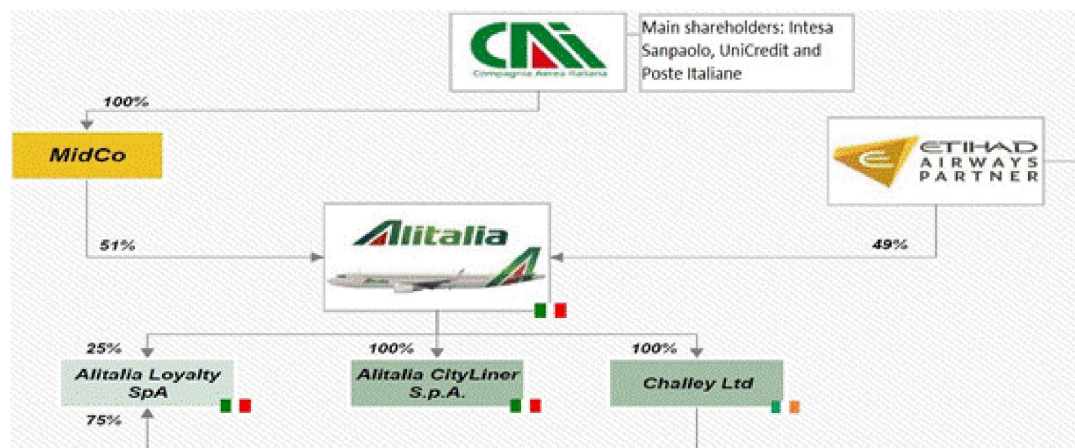
- (10) Il 30 gennaio 2020 la legge n. 2, „Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ (la „legge 2/2020“) ⁽⁷⁾, ha modificato e convertito il decreto-legge 137/2019.

2. IL BENEFICIARIO DEL PRESTITO DEL 2019

- (11) Il beneficiario del prestito del 2019 è Alitalia come definita al punto (1), ossia Alitalia SAI e Cityliner.
- (12) Alitalia SAI è una società operante nel settore del trasporto aereo, con sede a Fiumicino (Roma). È detenuta al 49 % da Etihad Investment Holding Company LLC e al 51 % da MIDCO S.p.A. („Midco“), la quale, a sua volta, è di proprietà al 100 % di Compagnia Aerea Italiana S.p.A. („CAI“).
- (13) Quando è stata posta in amministrazione straordinaria, Alitalia SAI deteneva la totalità del capitale azionario di Alitalia Cityliner e di Challey Ltd („Challey“).
- (14) Cityliner è una compagnia aerea regionale interamente di proprietà di Alitalia SAI ⁽⁸⁾, che opera in qualità di fornitore di capacità di trasporto (*capacity provider*) per Alitalia SAI ⁽⁹⁾ coprendo una parte della rete a corto raggio.
- (15) Challey è una sub-holding con sede in Irlanda che controlla diverse altre sub-holding, anch'esse con sede in Irlanda (congiuntamente: le „controllate irlandesi“), le quali possiedono l'intera flotta di aeromobili registrati in Irlanda utilizzata sia da Alitalia SAI che da Cityliner nonché partecipazioni di minoranza in altre società partecipate. Cityliner è un'impresa „captive“ il cui reddito e rendimento finanziario dipendono direttamente dalla società madre, Alitalia SAI, la quale è il partner commerciale quasi esclusivo di Cityliner. Challey e le controllate irlandesi non sono in amministrazione straordinaria. Il grafico 1 illustra la struttura dell'azionariato di Alitalia e la tabella 1 mostra l'azionariato di Compagnia Aerea Italiana S.p.A. („CAI“ ⁽¹⁰⁾, che detiene il 51 % di Alitalia SAI tramite Midco) al 16 ottobre 2017.

Grafico 1

Struttura dell'azionariato del gruppo Alitalia

⁽⁷⁾ Legge 30 gennaio 2020, n. 2, „Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 2 dicembre 2019, n. 137, recante misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia – Società Aerea Italiana S.p.A. e Alitalia Cityliner S.p.A. in amministrazione straordinaria“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 25 del 31 gennaio 2020).

⁽⁸⁾ Cfr. il decreto del ministro dello Sviluppo economico del 12 maggio 2017, con il quale Cityliner è ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria, accessibile al pubblico sul sito Internet dell'amministrazione straordinaria: www.falccoweb.it/home/pdf/alitalia/estensione_procedura.pdf.

⁽⁹⁾ Cfr. il punto 85 a pagina 55 e segg. della „Relazione sulle cause di insolvenza di Alitalia e Cityliner“ del 26 gennaio 2018 redatta dai commissari straordinari e pubblicata sul sito Internet della procedura di amministrazione straordinaria di Alitalia: http://www.falccoweb.it/home/pdf/alitalia/relazione_cause_insolvenza.pdf.

⁽¹⁰⁾ Tra gli azionisti principali di CAI con una partecipazione pari o inferiore all'1 % figurano Factorit S.p.A. (1 %), Macca Srl (0,96 %) e la quota residua di Air France-KLM (0,73 % rispetto al 25 % nel 2009).

Tabella 1

Struttura dell'azionariato di CAI, maggio 2019 Per quanto noto alla Commissione, la struttura dell'azionariato rimane invariata.

Struttura dell'azionariato di CAI, maggio 2019	Azionisti
Unicredit S.p.A	36,59
Intesa Sanpaolo	27,48
Banca Popolare di Sondrio Società Cooperativa per Azioni	9,11
Atlantia S.p.A	6,52
Banca Monte dei Paschi di Siena S.p.A	6,11
MPS Leasing & Factoring S.p.A	3,97
IMMSI S.p.A	2,18
Poste Italiane S.p.A	2,02
PIRELLI & C.S.P.A.	1,4
Altri azionisti con meno dell'1%	4,62
Totale	100

- (16) Dall'acquisizione da parte di CAI S.p.A. nel 2008, il gruppo Alitalia ha costantemente registrato perdite. Ciò si riflette nella situazione finanziaria di Alitalia SAI e Cityliner che costituiscono la maggior parte delle attività finanziarie del gruppo. All'inizio del 2017 il gruppo Alitalia ha cercato di rimettersi in carreggiata con un ambizioso piano di riduzione dei costi di oltre [...] di EUR (il „piano di risanamento“), gestito principalmente dal suo azionista esistente Etihad, che avrebbe dovuto spianare la strada a un finanziamento supplementare (2 miliardi di EUR, di cui 900 milioni di EUR di fondi nuovi). Il piano di risanamento doveva essere attuato mediante una procedura prefallimentare ⁽¹⁾ per la quale ⁽²⁾ era necessario ottenere l'accordo del personale ⁽³⁾. L'accordo è stato tuttavia respinto in esito a un referendum aziendale tenutosi il 24 aprile 2017, poiché le misure proposte per ridurre i costi del lavoro prevedevano, tra l'altro, un taglio salariale medio del [...] %. Dato che non è stato possibile attuare il piano di risanamento e gli azionisti non hanno apportato finanziamenti supplementari, Alitalia ha dichiarato fallimento a norma della legge fallimentare italiana.
- (17) Di conseguenza, nel maggio 2017 (cfr. il punto (1)) Alitalia SAI è stata posta in amministrazione straordinaria ⁽⁴⁾ e dichiarata insolvente con sentenza del Tribunale di Civitavecchia.

⁽¹⁾ Articolo 67 del Regio Decreto 16 marzo 1942, n. 267 — Disciplina del fallimento, del concordato preventivo, dell'amministrazione controllata e della liquidazione coatta amministrativa (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 81 del 6 aprile 1942) (la „legge fallimentare italiana“).

⁽²⁾ Un „piano attestato di risanamento“ a norma dell'articolo 67, comma 3, lettera d), della legge fallimentare italiana è una procedura per le imprese che si trovano in difficoltà finanziarie temporanee, ovvero difficoltà finanziarie che possono essere superate data la loro specifica natura reversibile e la disponibilità di risorse adeguate. Secondo tale procedura, gli sforzi di risanamento sono gestiti dall'impresa e non dal giudice.

⁽³⁾ Secondo la relazione dei commissari straordinari dell'11 luglio 2018, al 31 dicembre 2017, il gruppo Alitalia registrava 11 755 contratti di lavoro corrispondenti a 10 871 dipendenti a tempo pieno occupati presso Alitalia S.p.A. e Cityliner. Il 31 dicembre 2016 vi erano 10 781 equivalenti a tempo pieno alle dipendenze del gruppo Alitalia.

⁽⁴⁾ Alitalia e Cityliner sono state poste in amministrazione straordinaria ai sensi del decreto-legge 23 dicembre 2003, n. 347, „Misure urgenti per la ristrutturazione industriale di grandi imprese in stato di insolvenza (Gazzetta Ufficiale - Serie generale n. 298 del 24 dicembre 2003) in combinato disposto con il decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270. „Nuova disciplina dell'amministrazione straordinaria delle grandi imprese in stato di insolvenza, a norma dell'articolo 1 della legge 30 luglio 1998, n. 274“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 185 del 9 agosto 1999). Il decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270 disciplina la procedura di amministrazione straordinaria, ovvero una procedura di insolvenza per le grandi imprese finalizzata al salvataggio e alla conservazione del loro valore attraverso la prosecuzione delle attività fino alla ristrutturazione o alla cessione degli attivi. Le imprese sono ammesse all'amministrazione straordinaria solo qualora si ritenga possibile che ritrovino una situazione di redditività economica.

- (18) Alitalia SAI ha controllato la gestione di Cityliner e ne ha coordinato le attività fino all'ammissione alla procedura di amministrazione straordinaria. In seguito all'insolvenza di Alitalia SAI, anche Cityliner è stata dichiarata insolvente⁽¹⁵⁾ e, ai sensi delle disposizioni che consentivano l'estensione dell'amministrazione straordinaria alle società del gruppo Alitalia⁽¹⁶⁾, è stata ammessa all'amministrazione straordinaria.

3. IL PRESTITO DEL 2019

- (19) Il prestito del 2019 è stato disposto dall'articolo 54 del decreto-legge 124/2019 (cfr. il punto (2)). Si tratta di un prestito di 400 milioni di EUR concesso a favore di Alitalia.
- (20) Ai sensi dell'articolo 54 del decreto-legge 124/2019, il prestito del 2019 è prioritario rispetto a ogni altro debito contratto da Alitalia in amministrazione straordinaria e rispetto a tutti i debiti contratti prima che Alitalia fosse posta in amministrazione straordinaria. Il prestito del 2019 è concesso con applicazione di interessi al tasso Euribor a sei mesi, maggiorato di 1 000 punti base, ed è da restituirsi entro sei mesi dall'erogazione.
- (21) Il 2 dicembre 2019 l'Italia ha adottato il decreto-legge 137/2019 (cfr. il punto (7)) che abroga e sostituisce l'articolo 54 del decreto-legge 124/2019. Il decreto-legge 137/2019 ha in sostanza ripreso le disposizioni su cui si fonda il prestito del 2019, specificando ad integrazione che lo scopo del prestito era di consentire di pervenire al trasferimento dei complessi aziendali facenti capo ad Alitalia. Il decreto-legge 137/2019 disponeva altresì che il programma di cessione fosse integrato da un piano di riorganizzazione volto a ristrutturare e razionalizzare le attività aziendali di Alitalia; tale piano doveva essere elaborato dal commissario straordinario ed era soggetto all'approvazione del ministero dello Sviluppo economico ai sensi dell'articolo 60 del decreto legislativo 8 luglio 1999, n. 270, „Nuova disciplina dell'amministrazione straordinaria delle grandi imprese in stato di insolvenza, a norma dell'articolo 1 della legge 30 luglio 1998, n. 274“⁽¹⁷⁾. Il termine per espletare la procedura necessaria per pervenire al trasferimento dei complessi aziendali di Alitalia, a seguito dell'esecuzione del piano di riorganizzazione, è stato fissato al 31 maggio 2020.
- (22) Con decreto del ministero dello Sviluppo economico di concerto con il ministero dell'Economia e delle finanze, del 21 dicembre 2019, è stata disposta l'erogazione integrale ad Alitalia del prestito del 2019.
- (23) La legge 30 gennaio 2020, n. 2, ha convertito il decreto-legge 137/2019. La legge 2/2020 apporta le seguenti modificazioni al decreto-legge 137/2019: i) precisa che il prestito e gli interessi devono essere rimborsati entro sei mesi dall'erogazione; ii) dispone che il programma elaborato dall'organo commissariale tenga conto dei livelli occupazionali e dell'unità operativa dei complessi aziendali.

4. INFORMAZIONI GENERALI

- (24) Prima dell'erogazione del prestito del 2019, nel maggio 2017 l'Italia aveva concesso ad Alitalia un prestito di 600 milioni di EUR⁽¹⁸⁾ che nell'ottobre 2017 era stato integrato da un prestito aggiuntivo di 300 milioni di EUR (i "prestiti del 2017). La restituzione dei prestiti del 2017 era prevista rispettivamente entro il 5 novembre 2017 e il 31 dicembre 2018.
- (25) Al fine di elaborare il programma di cui all'articolo 54 del decreto legislativo 270/1999, i commissari straordinari hanno pubblicato nel maggio 2017 un invito per la raccolta di manifestazioni di interesse per l'acquisizione o la ristrutturazione dei complessi aziendali di Alitalia⁽¹⁹⁾. Nell'agosto 2017 i commissari straordinari hanno inoltre lanciato una procedura di cessione, in un primo momento cercando di cedere le attività Alitalia attraverso una procedura di manifestazione di interesse. Il termine per il completamento della procedura di manifestazione di interesse al fine di consentire la cessione dei complessi aziendali facenti capo ad

⁽¹⁵⁾ Cfr. la pagina 57 e segg. della „Relazione sulle cause di insolvenza di Alitalia e Cityliner“, del 26 gennaio 2018, redatta dai commissari straordinari; cfr. anche la sentenza del 26 maggio 2019 che dichiara l'insolvenza di Cityliner. Tali documenti sono consultabili pubblicamente: http://www.fallcoweb.it/home/pdf/alitalia/sentenza_cityliner.pdf; http://www.fallcoweb.it/home/pdf/alitalia/relazione_cause_insolvenza.pdf

⁽¹⁶⁾ Come previsto all'articolo 81 del decreto-legge 270/1999. Cfr. il punto 1.

⁽¹⁷⁾ Cfr. la nota 1.

⁽¹⁸⁾ Il prestito iniziale del 2017 a favore di Alitalia era stato disposto dal decreto-legge 2 maggio 2017, n. 55 („Misure urgenti per assicurare la continuità del servizio svolto da Alitalia S.p.A.“) (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 100 del 2 maggio 2017). Sebbene il decreto-legge 55/2017 sia scaduto e sia divenuto nullo perché non convertito in legge entro il termine previsto, i suoi effetti sono stati mantenuti dalla legge 21 giugno 2017, n. 96.

⁽¹⁹⁾ Conformemente agli orientamenti previsti dal decreto legislativo 270/1999, articolo 27, comma 2, lettere a), b) e b) bis).

Alitalia è stato rinviato più volte e la procedura è stata infine convertita in una procedura negoziata. Le date di scadenza per il rimborso dei prestiti del 2017 sono state sincronizzate ⁽²⁰⁾ e prorogate diverse volte. Da ultimo il decreto-legge 30 aprile 2019, n. 34 ⁽²¹⁾ ha disposto, tra l'altro, la proroga del rimborso dei prestiti del 2017 fino a quando i compensi aziendali di Alitalia non sarebbero stati ceduti dall'amministrazione straordinaria e ha sospeso l'ulteriore cumulo di interessi sui prestiti del 2017.

- (26) A ogni proroga delle date di scadenza del rimborso dei prestiti del 2017 è corrisposto il rinvio del relativo termine per l'espletamento della procedura della cessione dei complessi aziendali di Alitalia. Il termine per presentare un'offerta vincolante è stato rinviato a più riprese, da ultimo al 21 novembre 2019. Poiché entro tale termine non sono presentate offerte vincolanti, la summenzionata procedura di cessione è stata considerata fallita ⁽²²⁾.
- (27) Il 2 dicembre 2019, con il decreto-legge 137/2019, è stato disposto di adottare una nuova procedura di cessione da associare a un piano di riorganizzazione e di espletare entro il 31 maggio 2020 le procedure necessarie per la cessione dei complessi aziendali di Alitalia a seguito dell'attuazione di detto piano.

5. SINTESI DELLA DECISIONE DI AVVIO DEL PROCEDIMENTO DEL 2018 RELATIVA AI PRESTITI DEL 2017

- (28) Nel 2017 e nel 2018 la Commissione ha ricevuto una serie di denunce nelle quali si asseriva che i prestiti del 2017 e le rispettive proroghe costituivano aiuti di Stato illegali e incompatibili.
- (29) Il 23 gennaio 2018 l'Italia ha notificato i prestiti del 2017 come aiuti per il salvataggio ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione di imprese non finanziarie in difficoltà (gli „orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione“) ⁽²³⁾.
- (30) Con lettera del 23 aprile 2018, la Commissione ha informato l'Italia della propria decisione di avviare il procedimento a norma dell'articolo 108, paragrafo 2, del TFUE, in relazione ai prestiti del 2017 (la „decisione di avvio del procedimento del 2018“) ⁽²⁴⁾.
- (31) La Commissione ha concluso in via provvisoria che: i) i prestiti del 2017 possono aver costituito aiuti di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE; ii) sussistevano seri dubbi circa la compatibilità con il mercato interno dei prestiti del 2017.
- (32) In particolare, a parere della Commissione era possibile che i prestiti del 2017 avessero conferito un vantaggio economico ad Alitalia ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE. A parere della Commissione, le autorità italiane non avevano suffragato con elementi di prova l'affermazione secondo cui, nel concedere i prestiti del 2017, l'Italia avrebbe agito come un operatore in un'economia di mercato.
- (33) La Commissione ha ritenuto che Alitalia fosse un'impresa in difficoltà ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione ed è giunta in via provvisoria alla conclusione che sussistevano seri dubbi circa la compatibilità dei prestiti del 2017 con il mercato interno.

6. LA POSIZIONE DELLE DENUNCIANTI IN MERITO AL PRESTITO DEL 2019

- (34) Nelle loro osservazioni relative al prestito del 2019, le denuncianti sostengono che tale prestito costituisce un aiuto di Stato illegale e incompatibile.

⁽²⁰⁾ Tramite il decreto-legge 27 aprile 2018, n. 38.

⁽²¹⁾ Decreto-legge 30 aprile 2019, n. 34, „Misure urgenti di crescita economica e per la risoluzione di specifiche situazioni di crisi“ (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 100 del 30 aprile 2019). Il decreto-legge 34/2019 è stato convertito dalla legge 28 giugno 2019, n. 58 (Gazzetta Ufficiale - Serie Generale n. 151 del 29 giugno 2019 - Suppl. Ordinario n. 26).

⁽²²⁾ Nelle osservazioni presentate il 6 gennaio 2020, al punto 2, lettera b), le autorità italiane hanno dichiarato che non era loro pervenuta alcuna offerta finale entro il termine stabilito dalla legge. La notizia è stata diffusa anche dalla stampa: si veda ad esempio „Il Corriere della sera“ del 21 novembre 2019: „Alitalia, il salvataggio salta ancora: ottavo rinvio per la cordata“; „la Repubblica“ del 20 novembre 2019: „Si ferma la cordata Fs-Atlantia. Alitalia verso l'ottavo rinvio“; „la Repubblica“ del 26 novembre 2019: „Alitalia, la resa del governo. Patuanelli: la soluzione di mercato non c'è“.

⁽²³⁾ Comunicazione della Commissione — Orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione di imprese non finanziarie in difficoltà (GU C 249 del 31.7.2014, pag. 1).

⁽²⁴⁾ Aiuti di Stato — Italia — Aiuto di Stato SA.48171 (2018/C) (ex 2018/NN, ex 2017/FC) — Presunto aiuto di Stato a favore di Alitalia — Invito a presentare osservazioni a norma dell'articolo 108, paragrafo 2, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea (C/2018/2357) (GU C 256, del 20.7.2018, pag. 4).

- (35) Le denuncianti affermano che il prestito del 2019 costituisce un aiuto di Stato poiché il governo italiano non ha agito come un investitore operante in un'economia di mercato. Dato che, nonostante i prestiti del 2017, la situazione economica di Alitalia non è migliorata, e alla luce della storia di Alitalia, secondo le denuncianti i dubbi già espressi dalla Commissione nella decisione di avvio del 2018 sui prestiti del 2017 si applicherebbero a maggior ragione al prestito del 2019 ⁽²⁵⁾. A loro avviso, nessun investitore operante in un'economia di mercato attento ai problemi di redditività sarebbe stato infatti disposto ad aumentare la propria esposizione creditizia fornendo tali nuovi finanziamenti senza garanzia alcuna in merito alla remunerazione del capitale investito.
- (36) Le denuncianti ritengono che il prestito statale concesso dal governo italiano ad Alitalia abbia senza alcun dubbio conferito un vantaggio ad Alitalia, abbia inciso in modo rilevante sugli scambi tra Stati membri e falsato la concorrenza, dato che Alitalia è in concorrenza con altre compagnie aeree dell'UE. A loro parere, il prestito del 2019 avrebbe di fatto consentito alla società di rimanere operativa nonostante il protrarsi della difficile situazione finanziaria e di mantenere e persino aumentare la propria quota di mercato grazie all'incremento delle capacità e all'apertura di determinate rotte, mettendola così in grado di continuare ad applicare una politica tariffaria più aggressiva di quella che avrebbe potuto praticare senza il prestito del 2019 e causando gravi danni alle società concorrenti che operavano sulle medesime rotte senza sovvenzioni pubbliche.
- (37) In particolare, le denuncianti sottolineano che, nonostante i cospicui contributi pubblici ricevuti, Alitalia non è stata in grado di effettuare alcuna ristrutturazione, non riuscendo a diventare redditizia né a ridurre i costi o i debiti.
- (38) Le denuncianti sostengono che il prestito del 2019 è incompatibile con il mercato interno. Diversi criteri di compatibilità definiti negli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione non sono stati rispettati.

7. LA POSIZIONE DELLE AUTORITÀ ITALIANE IN MERITO AL PRESTITO DEL 2019

- (39) Il 6 gennaio 2020 l'Italia ha risposto a una serie di punti sollevati nelle denunce, asserendo al contempo che il prestito del 2019 rappresenta un sostegno finanziario a favore di Alitalia. In primo luogo, l'Italia ha affermato che lo strumento giuridico oggetto delle denunce, vale a dire il decreto-legge 124/2019, non era stato convertito in legge ed era pertanto privo di efficacia *ab initio*. Secondo l'Italia lo strumento giuridico alla base del prestito del 2019 è il decreto-legge 137/2019, il cui oggetto è diverso da quello del decreto-legge 124/2019, in quanto il nuovo finanziamento ivi previsto era subordinato al ripristino della redditività a lungo termine attraverso la cessione della società ristrutturata. Le denunce sarebbero pertanto prive di oggetto.
- (40) A parere dell'Italia il prestito del 2019 non costituiva un aiuto illegale, bensì una tranche supplementare dell'aiuto notificato nel gennaio 2018 (cfr. il punto (29)), rappresentando quindi un'estensione dei prestiti del 2017. Secondo l'Italia, tale prestito non era pertanto soggetto all'obbligo di sospensione dell'aiuto ai sensi dell'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE. Di conseguenza, l'Italia ha espresso il parere che il prestito del 2019 debba essere esaminato nell'ambito dell'indagine aperta con la decisione di avvio del procedimento del 2018.

8. VALUTAZIONE

8.1. Osservazioni preliminari

- (41) La Commissione è dell'avviso che anche se le denunce fossero ritenute senza oggetto, tale conclusione non avrebbe alcun effetto materiale sulla presente indagine. A norma dell'articolo 12 del regolamento (UE) 2015/1589 del Consiglio, del 13 luglio 2015, recante modalità di applicazione dell'articolo 108 del trattato sul funzionamento dell'Unione europea ⁽²⁶⁾ (il „regolamento di procedura“), la Commissione può, di propria iniziativa, esaminare informazioni su presunti aiuti illegali provenienti da qualsiasi fonte.
- (42) Inoltre, l'Italia ha sostenuto che il prestito del 2019 è in realtà una tranche aggiuntiva dei prestiti del 2017 e che pertanto la Commissione dovrebbe esaminare il prestito del 2019 nell'ambito dell'indagine aperta con decisione di avvio del 2018.

⁽²⁵⁾ La denuncia contiene copia di un'intervista al vicepresidente della Banca europea per gli investimenti, pubblicata da Radiocor Economia il 26 settembre 2019, in cui si affermava che Alitalia non aveva ancora le caratteristiche necessarie per essere finanziabile dalle banche.

⁽²⁶⁾ GUL 248 del 24.9.2015, pag. 9.

- (43) Per corroborare tale argomentazione, l'Italia ha richiamato il punto 81 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato ⁽²⁷⁾, il quale dispone che „più interventi consecutivi dello Stato possono essere considerati un solo intervento ai fini dell'applicazione dell'articolo 107, paragrafo 1, del trattato. Ciò può verificarsi, in particolare, nel caso in cui interventi consecutivi siano connessi tra loro — segnatamente per la loro cronologia, il loro scopo e la situazione dell'impresa al momento in cui si verificano — in modo tanto stretto da renderne impossibile la dissociazione“. Secondo l'Italia, è impossibile dissociare il prestito del 2019 dai prestiti del 2017 dato che le argomentazioni esposte nel decreto-legge 137/2019 per la concessione del prestito del 2019 corrispondono alle motivazioni addotte per la concessione dei prestiti del 2017 nei corrispondenti atti legislativi che dispongono i prestiti del 2017.
- (44) La Commissione osserva che il punto 81 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato stabilisce anche: „[p]er contro, se l'intervento successivo è stato il risultato di eventi impreveduti all'epoca del primo intervento, le due misure dovrebbero in linea di principio essere valutate separatamente.“ (corsivo e sottolineatura aggiunti).
- (45) La Commissione conclude in via provvisoria che il prestito del 2019 sia separabile dai prestiti del 2017 per i motivi indicati di seguito.
- (46) In primo luogo, il decreto-legge 148/2017, con il quale l'Italia ha concesso il prestito aggiuntivo di 300 milioni di EUR, afferma esplicitamente che si tratta di un aumento del finanziamento statale di 600 milioni di EUR già erogato nel maggio 2017 fino a raggiungere l'importo di 900 milioni di EUR ⁽²⁸⁾. Per contro, il decreto-legge 124/2019, il decreto-legge 137/2019 o la legge 2/2020 non fanno alcun riferimento ad un eventuale collegamento con i prestiti concessi nel 2017.
- (47) In secondo luogo, per quanto riguarda la cronologia, la Commissione osserva che, mentre i prestiti del 2017 sono stati concessi a distanza di sei mesi l'uno dall'altro, il prestito del 2019 è stato concesso due anni dopo il prestito precedente. Il prestito del 2019 è dissociabile dai prestiti del 2017, in quanto si è reso necessario solo molto tempo dopo i prestiti del 2017 e si riferisce al finanziamento di costi che non potevano ragionevolmente essere previsti nel momento in cui Alitalia era stata inizialmente ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria ⁽²⁹⁾.
- (48) In terzo luogo, i termini dei prestiti del 2017 e del prestito del 2019 sono sostanzialmente diversi. Da un lato, la data di scadenza per la restituzione dei prestiti del 2017 è stata rinviata *sine die* fino a dopo la vendita delle attività di Alitalia. Per contro, la data di scadenza per la restituzione del prestito del 2019 è attualmente fissata a sei mesi dalla sua erogazione. Dall'altro, dal maggio 2019, nessun ulteriore interesse sta maturando sui prestiti del 2017, mentre l'interesse è previsto sul prestito del 2019.
- (49) La Commissione conclude pertanto in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 è dissociabile dai prestiti del 2017 e che occorra avviare un distinto procedimento di indagine formale in merito al prestito del 2019.

8.2. Presenza di aiuti di Stato

- (50) In virtù dell'articolo 107, paragrafo 1, del trattato, „sono incompatibili con il mercato interno, nella misura in cui incidano sugli scambi tra Stati membri, gli aiuti concessi dagli Stati, ovvero mediante risorse statali, sotto qualsiasi forma che, favorendo talune imprese o talune produzioni, falsino o minaccino di falsare la concorrenza“.
- (51) Ne consegue che affinché una misura possa costituire un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1 del TFUE, devono essere soddisfatti i criteri cumulativi elencati di seguito: i) deve essere concessa dallo Stato o mediante risorse statali ed essere imputabile allo Stato; ii) deve conferire un vantaggio ad un'impresa; iii) deve essere selettiva, ossia favorire talune imprese o la produzione di determinati beni; iv) deve falsare o minacciare di falsare la concorrenza ed essere atta a incidere sugli scambi tra Stati membri ⁽³⁰⁾.

⁽²⁷⁾ Comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato di cui all'articolo 107, paragrafo 1, del trattato sul funzionamento dell'Unione europea (C/2016/2946) (GU C 262 del 19.7.2016, pag. 1).

⁽²⁸⁾ L'articolo 12, comma 2, del decreto-legge 148/2017 dispone che „... l'ammontare del finanziamento ... è incrementato di 300 milioni di euro, da erogarsi nell'anno 2018“.

⁽²⁹⁾ Cfr., in proposito, la decisione della Commissione del 19 dicembre 2012 nel caso SA.35378 *Financing of Berlin Brandenburg Airport*, Germania (GU C 36 dell'8.2.2013, pag. 10), punti da 14 a 33.

⁽³⁰⁾ Sentenza del 2 settembre 2010, *Commissione/Deutsche Post*, C-399/08 P, EU:C:2010:481, punto 39 e giurisprudenza ivi citata.

8.2.1. *Nozione di impresa*

- (52) Alitalia SAI è un'impresa privata con sede in Italia che opera e fornisce servizi nel settore del trasporto aereo. È un'impresa ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE ⁽³¹⁾. Anche Cityliner è una società privata che opera nel settore del trasporto aereo e fornisce servizi di trasporto di passeggeri a livello regionale; anch'essa è un'impresa ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE.

8.2.2. *Imputabilità e risorse statali*

- (53) Per configurarsi come aiuto di Stato, una misura deve essere imputabile allo Stato ed essere finanziata mediante risorse statali.
- (54) Poiché il prestito del 2019 è concesso mediante atti legislativi (cfr. la sezione 3), la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito sia imputabile allo Stato italiano. Inoltre, poiché esso è finanziato dal bilancio dello Stato, la Commissione conclude in via provvisoria che sia stato concesso mediante risorse statali.

8.2.3. *Selettività*

- (55) Per essere considerata un aiuto di Stato una misura deve essere specifica o selettiva, nel senso di avvantaggiare soltanto certe imprese o la produzione di certi beni.
- (56) Il prestito del 2019 è stato concesso in modo specifico ad Alitalia. Pertanto, esso è stato concesso, su base esclusivamente ad hoc, a due specifiche imprese appartenenti al medesimo gruppo e non era disponibile per altre imprese attive nel settore del trasporto aereo italiano che si trovano in una situazione di diritto e di fatto analoga, o in altri settori. Nessuna società comparabile era ammessa a beneficiare di misure simili a quelle concesse e, pertanto, nessuna di tali società ha ricevuto un vantaggio analogo.
- (57) Inoltre, come stabilito dalla Corte, in caso di concessione di un aiuto individuale, l'individuazione del vantaggio economico (cfr. la sezione 8.2.4) consente, in linea di principio, di presumerne la selettività ⁽³²⁾.
- (58) Conseguentemente la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito del 2019 ha natura selettiva.

8.2.4. *Vantaggio*

- (59) Ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, per vantaggio s'intende un beneficio economico che un'impresa non avrebbe potuto ottenere in condizioni normali di mercato, ossia in assenza di un intervento dello Stato ⁽³³⁾.
- (60) Secondo la giurisprudenza dell'Unione europea, le operazioni economiche realizzate da un ente pubblico non conferiscono un vantaggio e pertanto non costituiscono aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, se hanno luogo in normali condizioni di mercato ⁽³⁴⁾. Al fine di determinare se un'operazione è stata eseguita in tali condizioni, la Commissione applica il principio dell'operatore in un'economia di mercato, che è stato sviluppato in relazione a diverse operazioni economiche. La Commissione esaminerà dapprima se il criterio dell'operatore in un'economia di mercato è applicabile e, in caso affermativo, lo applicherà al prestito statale del 2019.

⁽³¹⁾ Sulla definizione di impresa si richiama la sezione 2 della comunicazione della Commissione sulla nozione di aiuto di Stato, in particolare il punto 7: "Secondo la costante giurisprudenza della Corte di giustizia, la nozione di impresa abbraccia qualsiasi ente che esercita un'attività economica ....

⁽³²⁾ Cfr. sentenza del 4 giugno 2015, *Commissione/MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, punto 60.

⁽³³⁾ Sentenza dell'11 luglio 1996, *SFEI e Altri*, C-39/94, EU:C:1996:285, punto 60; Sentenza del 29 aprile 1999, *Spagna/Commissione*, C-342/96, EU:C:1999:210, punto 41.

⁽³⁴⁾ Sentenza dell'11 luglio 1996, *SFEI e Altri*, C-39/94, EU:C:1996:285, punti 60 e 61.

8.2.4.1. Applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato

- (61) La Commissione esaminerà l'applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato sotto due aspetti, per valutare i) se lo Stato ha agito in qualità di autorità pubblica anziché come operatore economico al momento della concessione dei prestiti e ii) se l'Italia ha presentato elementi di prova ex ante sufficienti per dimostrare di aver agito come un operatore economico.
- (62) In primo luogo, la Commissione ricorda che la Corte di giustizia ha stabilito che l'applicabilità del criterio dell'operatore in un'economia di mercato dipende, in definitiva, dal fatto che lo Stato membro interessato concede, nella sua qualità di azionista e non nella sua qualità di potere pubblico, un vantaggio economico a un'impresa a esso appartenente⁽³⁵⁾. Gli interventi dello Stato diretti ad onorare gli obblighi che ad esso incombono come autorità pubblica non si possono paragonare a quelli di un operatore in un'economia di mercato⁽³⁶⁾.
- (63) I comunicati stampa rilasciati dopo la concessione del prestito indicherebbero che l'Italia sembrava basarsi su considerazioni che un operatore di mercato non avrebbe tenuto in considerazione.
- (64) Il 28 novembre 2019, il ministro dello Sviluppo economico ha dichiarato che Alitalia „non fallirà, mi sento di poterlo garantire“⁽³⁷⁾.
- (65) Il 17 dicembre 2019 lo stesso ministro ha dichiarato alla stampa che „ci sono criticità [con riguardo ad Alitalia] da affrontare in modo serio“, partendo dal fatto che „non prendo in considerazione l'idea di mettere aerei a terra“⁽³⁸⁾.
- (66) In secondo luogo, quando uno Stato membro invoca il criterio dell'operatore in un'economia di mercato nel procedimento amministrativo, spetta allo Stato membro stesso „provare inequivocabilmente e sulla base di elementi oggettivi, verificabili e contemporanei, che la misura attuata rientrava nella sua qualità di azionista e che è fondata sulle valutazioni economiche preliminari richieste“⁽³⁹⁾. Tali elementi devono fare chiaramente apparire che lo Stato membro interessato ha preso, preliminarmente o simultaneamente alla concessione del beneficio economico, la decisione di procedere, con la misura effettivamente posta in essere, ad un investimento nell'impresa pubblica controllata.
- (67) Inoltre, „ai fini della valutazione della questione di sapere se la stessa misura sarebbe stata adottata, in normali condizioni di mercato, da un investitore privato operante in una situazione la più analoga possibile a quella dello Stato, devono essere presi in considerazione unicamente i benefici e gli obblighi connessi alla posizione di quest'ultimo nella sua qualità di azionista, ad esclusione di quelli connessi alla sua qualità di potere pubblico“⁽⁴⁰⁾.
- (68) Nonostante le richieste della Commissione l'Italia non ha presentato alcun documento che dimostri che lo Stato, prima di concedere il prestito del 2019, ha effettuato una valutazione della potenziale redditività dell'investimento e della probabilità della restituzione di tale prestito.
- (69) Per questi motivi, la Commissione conclude, in via provvisoria, che il criterio dell'operatore in un'economia di mercato non potesse essere applicabile allo Stato per quanto riguarda il prestito del 2019 in quanto: i) concedendo il prestito del 2019 ad Alitalia, l'Italia sembra aver agito in veste di autorità pubblica, e ii) in ogni caso, l'Italia non ha assolto l'onere di dimostrare di aver effettuato una valutazione ex ante della redditività di tale prestito.

⁽³⁵⁾ Sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione/RDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punti 79-82 e 87.

⁽³⁶⁾ Sentenza del 15 dicembre 2009, *EDF/Commissione*, T-156/04, EU:T:2009:505, punto 228.

⁽³⁷⁾ https://www.ilmessaggero.it/economia/news/alitalia_patuanelli_non_fallira_nazionalizzazione_non_negativa-4892078.html

⁽³⁸⁾ http://www.rainews.it/dl/rainews/articoli/Alitalia-Leogrande-domani-entrero-in-azienda-non-faro-disastri-45f19058-ff0f-42d2-9532-5446204b197d.html?refresh_ce

⁽³⁹⁾ Sentenza del 16 gennaio 2018, *EDF / Commissione*, T-747/15, EU:T:2018:6, punto 142, e sentenza del 19 dicembre 2019, *Arriva Italia Srl e a.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, punto 48.

⁽⁴⁰⁾ Sentenza del 19 dicembre 2019 *Arriva Italia Srl e a.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, punto 47, e sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione / EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punto 79 e giurisprudenza ivi citata.

8.2.4.2 Applicazione del criterio dell'operatore in un'economia di mercato

- (70) Per completezza, anche se nella sezione 8.2.4.1 la Commissione ha concluso in via provvisoria che il criterio dell'operatore in un'economia di mercato non è applicabile, la Commissione ha esaminato, in subordine, se detto criterio sarebbe stato soddisfatto.
- (71) L'elemento dirimente è piuttosto stabilire se, nel concedere il prestito, gli enti pubblici abbiano o non abbiano agito come avrebbe agito un operatore in un'economia di mercato in una situazione analoga. Inoltre, il comportamento economico può essere diverso a seconda che esista o no un'esposizione nei confronti dell'impresa. Tuttavia, se l'ente pubblico non avesse agito come un operatore in un'economia di mercato, l'impresa beneficiaria avrebbe ricevuto un vantaggio economico che non avrebbe ottenuto in condizioni di mercato normali ⁽⁴¹⁾ e che l'ha posta in una posizione più favorevole rispetto ai suoi concorrenti ⁽⁴²⁾.
- (72) Sulla base delle informazioni di cui dispone, concernenti la situazione finanziaria di Alitalia e le circostanze in cui il prestito del 2019 è stato concesso nell'ottobre 2019, la Commissione dubita che le condizioni alle quali è stato concesso il prestito del 2019 soddisfino il criterio dell'operatore in un'economia di mercato e che l'Italia, nel concedere detto prestito ad Alitalia, abbia agito come un creditore prudente, guidato da considerazioni di redditività.
- (73) In primo luogo, la Commissione in via provvisoria ritiene improbabile che un creditore privato sarebbe stato disposto a concedere ad Alitalia ulteriori finanziamenti vista la situazione di Alitalia nell'ottobre 2019 e i recenti avvenimenti che la riguardano. Come descritto nella sezione 2, Alitalia era stata dichiarata insolvente nel maggio 2017 e ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria. Aveva ricevuto i prestiti del 2017, che sono stati oggetto di numerose proroghe.
- (74) In base alle informazioni pubblicamente disponibili, Alitalia ha continuato a registrare flussi di cassa negativi da quando è stata posta in amministrazione straordinaria, che hanno generato una perdita di 224 milioni di EUR nel 2018 ⁽⁴³⁾.
- (75) In secondo luogo, non è stata fornita alcuna prova dell'affidabilità creditizia di Alitalia sul mercato. Non è stato dimostrato che nel 2019 alcuna banca o altra istituzione finanziaria avrebbe aperto una linea di credito simile a quella concessa ad Alitalia. Le autorità italiane non hanno neppure presentato elementi a riprova del fatto che concedendo il prestito del 2019 lo Stato italiano, come creditore privato, aveva agito in modo finanziariamente prudente, a fronte dello scenario controfattuale, ossia la probabile liquidazione di Alitalia.
- (76) In terzo luogo, nella decisione di avvio del 2018 (cfr. il punto (30)), la Commissione ha osservato che le offerte relative al patrimonio di Alitalia sembravano insufficienti a coprire la restituzione dei prestiti del 2017 in aggiunta alla disponibilità di cassa prevista alla scadenza iniziale. A maggior ragione, pertanto, sembra meno probabile che il valore del patrimonio di Alitalia sarebbe stato sufficiente a coprire la restituzione del prestito del 2019.
- (77) In quarto luogo, nonostante la richiesta scritta dei servizi della Commissione, le autorità italiane non hanno fornito alcuna prova che dimostri che al momento della concessione del prestito del 2019 il valore del patrimonio di Alitalia sarebbe stato sufficiente a garantirne la restituzione.
- (78) La Commissione ritiene improbabile che un operatore privato avrebbe concesso i prestiti iniziali del 2017 visto che Alitalia avrebbe dovuto essere ceduta entro il novembre 2017; a maggior ragione, è ancora più improbabile che tale creditore avrebbe concesso un prestito aggiuntivo nel 2019 dopo il fallimento completo della procedura di cessione registrato fino a quel momento. Il continuo rinvio del completamento della procedura di cessione, le ripetute proroghe delle date di scadenza dei prestiti del 2017 senza il versamento di alcun interesse e la sospensione della restituzione, avrebbero probabilmente segnalato a un creditore privato che le prospettive di cessione di Alitalia erano addirittura peggiori di quanto inizialmente previsto.

⁽⁴¹⁾ Sentenza del 6 marzo 2003, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale e Land Nordrhein-Westfalen/Commissione*, (West-LB) T-228/99 e T-233/99, EU:T:2003:57, punto 208.

⁽⁴²⁾ Cfr., in tal senso, la sentenza del 5 giugno 2012, *Commissione/EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, punto 90 e la sentenza del 15 marzo 1994, *Banco Exterior de España*, C-387/92, EU:C:1994:100, punto 14; sentenza del 19 maggio 1999, *Italia/Commissione*, C-6/97, EU:C:1999:251, punto 16.

⁽⁴³⁾ <http://www.amministrazionestraordinariaalitaliasai.com/pdf/alitalia/audizione27032019.pdf>

- (79) In quinto luogo, appare improbabile che un creditore privato sarebbe stato disposto ad aumentare la propria esposizione, a meno che non avesse avuto validi motivi per ritenere che, in considerazione della sua precedente esposizione, le sue perdite economiche sarebbero state ancora maggiori in mancanza del prestito concesso nel 2019. Nella fase attuale non vi è nulla che comprovi una tale situazione.
- (80) La Commissione ritiene che al momento di decidere se concedere il prestito del 2019, un operatore in un'economia di mercato avrebbe quindi valutato il suo interesse finanziario ad aumentare di 400 milioni di EUR l'esposizione verso Alitalia, tenendo debitamente conto della precedente esposizione di 900 milioni di EUR più interessi relativa alla precedente concessione dei prestiti del 2017. Tale operatore avrebbe pertanto valutato lo scenario controfattuale rispetto alla concessione del prestito del 2019 attraverso il confronto con la liquidazione che avrebbe probabilmente fatto seguito alla mancata concessione dell'importo di 400 milioni di EUR.
- (81) In caso di liquidazione, un creditore operante in un'economia di mercato avrebbe potuto aspettarsi di recuperare, presumendo l'assenza di altri importanti debiti contratti da Alitalia nell'ambito dell'amministrazione straordinaria, il valore di liquidazione delle attività di Alitalia (al netto delle spese procedurali) e il saldo di cassa disponibile. Tali proventi netti avrebbero consentito di coprire una parte dell'importo del capitale dei prestiti del 2017 per 900 milioni di EUR più gli interessi contrattuali maturati e dovuti per il semestre iniziale (circa 150 milioni di EUR ⁽⁴⁴⁾).
- (82) Per contro, per concedere il prestito aggiuntivo di 400 milioni di EUR, un creditore operante in un'economia di mercato avrebbe considerato il fatto che le uniche prospettive di rimborso dei prestiti potevano derivare dalla cessione delle attività di Alitalia, cessione che avrebbe richiesto tempi più lunghi e avrebbe generato ulteriori deflussi di cassa operativi negativi nonché interessi finanziari sui prestiti del 2017 e sul prestito del 2019.
- (83) Un operatore in un'economia di mercato avrebbe avuto interesse ad aumentare l'esposizione verso Alitalia solo se i proventi della cessione attesi, insieme alla liquidità disponibile al momento della cessione (stimata pari al saldo di cassa a ottobre 2019 più il flusso di cassa operativo negativo nel periodo operativo aggiuntivo di Alitalia), fossero stati almeno superiori alla liquidazione più i costi finanziari aggiuntivi nel periodo in questione.
- (84) Alla domanda della Commissione di fornire elementi di prova a sostegno della conformità al principio dell'operatore in un'economia di mercato del prestito del 2019, l'Italia non è riuscita a dimostrare di aver valutato detta conformità. La Commissione ritiene che nessun operatore in un'economia di mercato avrebbe effettuato l'operazione in assenza di uno studio controfattuale dettagliato volto a confrontare l'interesse ad accrescere l'esposizione verso Alitalia per realizzarne la cessione con la liquidazione che avrebbe probabilmente fatto seguito alla mancata concessione dell'importo di 400 milioni di EUR.
- (85) Conseguentemente, la Commissione conclude, in via preliminare, che il prestito del 2019 non è conforme al principio dell'operatore in un'economia di mercato.

8.2.4.2.1. Esposizione precedente dello Stato in qualità di azionista di Alitalia

- (86) Come indicato al punto (24), nel 2017 l'Italia ha concesso ad Alitalia un importo di 900 milioni di EUR dopo che l'impresa era stata ammessa alla procedura di amministrazione straordinaria. Pertanto, lo Stato era già esposto nei confronti di Alitalia per un importo di 900 milioni di EUR (senza contare i 150 milioni di EUR di interessi maturati) nel momento in cui ha deciso di concedere il prestito di 400 milioni di EUR.
- (87) Nella presente sottosezione, la Commissione valuta in via preliminare se sia pertinente considerare altre esposizioni precedenti, diverse dai prestiti del 2017, per valutare se il prestito del 2019 sia conforme al criterio dell'operatore in un'economia di mercato.

⁽⁴⁴⁾ Calcolo preliminare basato su: i) tasso di interesse Euribor a 6 mesi più 1 000 punti base; e, ii) date di concessione e di esborso dei prestiti.

- (88) Lo Stato italiano era detentore di una precedente esposizione nei confronti di Alitalia in qualità di azionista indiretto: infatti, lo Stato italiano detiene il 65 % di Poste Italiane assieme alla Cassa Depositi e Prestiti (35 %), anch'essa di proprietà statale, e Poste Italiane stessa possedeva il 2 % di CAI, che a sua volta controllava il 51 % di Alitalia SAI. Di conseguenza, lo Stato italiano era azionista indiretto di Alitalia, di cui deteneva una quota pari all'1 % circa.
- (89) La Commissione ritiene in via provvisoria che questa esposizione indiretta e relativamente di minoranza nei confronti di Alitalia non potesse giustificare l'intervento dell'Italia volto ad aumentare la sua esposizione verso Alitalia mediante il prestito concesso nel 2019: infatti, Alitalia era stata sottoposta ad amministrazione straordinaria e qualsiasi creditore in un'economia di mercato avrebbe ritenuto irrilevante mantenere una partecipazione così modesta al momento di decidere se concedere tale prestito a rischio.
- (90) I rischi associati alla restituzione del prestito del 2019 sono molto elevati, dal punto di vista di un azionista, se si tiene conto della mancanza di una prospettiva di risanamento: la riuscita di una ristrutturazione di Alitalia era infatti molto incerta dopo la bocciatura del piano di risanamento da parte dei dipendenti (cfr. il punto (16)). Inoltre, gli azionisti sarebbero stati gli ultimi ad essere rimborsati in base all'ordinanza di ripartizione dei potenziali proventi di una (eventuale) procedura di cessione delle attività di Alitalia nell'ambito dell'amministrazione straordinaria. Tenuto conto dell'importo dei debiti finanziari pre-insolvenza, era quindi improbabile che gli azionisti di Alitalia recuperassero alcunché in caso di cessione delle attività della compagnia aerea.
- (91) Questo ragionamento è ulteriormente confermato dal fatto che nessun altro azionista di Alitalia, come le banche Intesa o Unicredit o gli operatori industriali Atlantia, Etihad o Air France-KLM, abbia concesso un prestito ad Alitalia dopo l'entrata di quest'ultima in amministrazione straordinaria.
- (92) Inoltre, la Commissione osserva che lo Stato italiano non ha addotto il motivo della posizione quale creditore di mercato pre-insolvenza di Alitalia a sostegno della conformità al principio dell'operatore in un'economia di mercato nei confronti del prestito concesso nel 2019 ad Alitalia.
- (93) In conclusione, la Commissione conclude in via preliminare che un operatore in un'economia di mercato che si fosse trovato nella situazione dello Stato italiano non avrebbe tenuto conto della propria potenziale esposizione indiretta come azionista indiretto di minoranza di Alitalia al momento di decidere se concedere il prestito nel 2019 alla compagnia aerea, ma avrebbe tenuto conto soltanto della sua esposizione di 900 milioni di EUR derivante dai prestiti del 2017.

8.2.4.3 Conclusioni provvisorie in merito all'esistenza di un vantaggio

- (94) Innanzitutto la Commissione conclude in via provvisoria che il principio dell'operatore in un'economia di mercato non sembra applicabile al prestito concesso nel 2019. In secondo luogo, anche supponendo che tale criterio fosse applicabile, la Commissione dubita che tale criterio sia soddisfatto per quanto riguarda il prestito del 2019.
- (95) Di conseguenza, la Commissione conclude, in via provvisoria, che il prestito concesso nel 2019 ha conferito un vantaggio economico ad Alitalia ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE. L'Italia è invitata a fornire tutti i documenti e le prove pertinenti a sostegno delle sue dichiarazioni secondo le quali avrebbe agito come un operatore in un'economia di mercato quando ha concesso il prestito del 2019.

8.2.5. Potenziale distorsione della concorrenza e conseguenze sugli scambi tra Stati membri

- (96) Ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, una misura costituisce aiuto di Stato quando falsa o minaccia di falsare la concorrenza o incide sugli scambi tra Stati membri.

- (97) Si ritiene che una misura concessa da uno Stato falsi o minacci di falsare la concorrenza qualora sia atta a migliorare la posizione del destinatario nei confronti di altre imprese concorrenti ⁽⁴⁵⁾. È dunque sufficiente che l'aiuto consenta al beneficiario di mantenere una posizione concorrenziale più forte di quella in cui si troverebbe se l'aiuto non fosse stato concesso.
- (98) Secondo la relazione trimestrale del commissario straordinario di Alitalia, pubblicata nel settembre 2018 ⁽⁴⁶⁾, il mercato italiano del trasporto aereo di passeggeri, in cui Alitalia è principalmente attiva, è altamente competitivo ed è caratterizzato, tra l'altro, da un'alta penetrazione dei vettori *low cost* sul mercato domestico (la più elevata in Europa) e intraeuropeo.
- (99) La Commissione conclude pertanto, in via provvisoria, che il prestito concesso nel 2019 sia tale da incidere sugli scambi tra Stati membri poiché riguarda Alitalia, segnatamente Alitalia SAI e Cityliner, la cui attività di trasporto, per sua natura, concerne numerosi Stati membri. Inoltre, il prestito del 2019 è anche atto a falsare o minacciare di falsare la concorrenza nel mercato unico, poiché riguarda solo due imprese che si trovano in concorrenza con altre compagnie aeree nella rete europea.

8.2.6. Conclusione in merito all'esistenza di aiuti di Stato

- (100) In considerazione di quanto precede, la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito concesso a favore di Alitalia nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE.

9. LEGITTIMITÀ DELL'AIUTO

- (101) La Commissione osserva che il prestito del 2019 è stato concesso ad Alitalia senza alcuna notifica alla Commissione, in violazione dell'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE e dell'obbligo di astenersi dal dare esecuzione all'aiuto.
- (102) Pertanto, la Commissione conclude in via preliminare che il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato illegale.

10. COMPATIBILITÀ DELL'AIUTO

- (103) Nella misura in cui il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, la Commissione deve valutare se l'aiuto possa essere dichiarato compatibile con il mercato interno.
- (104) Secondo la giurisprudenza costante della Corte, lo Stato membro che chiede di poter concedere aiuti in deroga alle norme del trattato è soggetto all'obbligo di collaborazione nei confronti della Commissione.
- (105) In forza di tale obbligo, è tenuto in particolare a fornire tutti gli elementi atti a consentire a detta istituzione di accertare che ricorrano le condizioni della deroga richiesta ⁽⁴⁷⁾. Invitata a presentare osservazioni sulla compatibilità del prestito del 2019, l'Italia ha dichiarato soltanto che la compatibilità del prestito del 2019 dovrebbe essere valutata nell'ambito dell'indagine aperta con la decisione di avvio del 2018, senza fornire ulteriori informazioni che consentano alla Commissione di valutare la compatibilità del prestito del 2019.
- (106) La Commissione ritiene che Alitalia soddisfi i criteri per essere considerata un'impresa in difficoltà ai sensi del punto 20, lettera c), degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, in quanto Alitalia SAI e Cityliner erano già state dichiarate insolventi quando il prestito del 2019 è stato concesso (cfr. il punto (1)). Di conseguenza, la Commissione ha potuto effettuare una valutazione della compatibilità del prestito del 2019 soltanto come aiuto per il salvataggio e la ristrutturazione ai sensi degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione poiché, in quanto impresa in difficoltà, Alitalia non può beneficiare di alcun altro tipo di aiuto di Stato (cfr. il punto 23 dei citati orientamenti). Detti orientamenti stabiliscono le norme e le condizioni da considerare ai fini della valutazione della compatibilità di aiuti per il salvataggio e la ristrutturazione a favore di imprese in difficoltà ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 3, lettera c), del TFUE.

⁽⁴⁵⁾ Sentenza del 17 settembre 1980, *Philip Morris Holland BV/Commissione*, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, punto 11.

⁽⁴⁶⁾ <http://www.amministrazionestraordinariaalitaliasai.com/pdf/alitalia/doc-3-relazione-az-trim-1-luglio-30-settembre-2018-omissis.pdf>

⁽⁴⁷⁾ Sentenza del 28 aprile 1993, *Repubblica italiana/Commissione*, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:157, punto 20.

- (107) Due tipi di aiuti definiti negli orientamenti sono pertinenti nella fattispecie, vale a dire gli aiuti per il salvataggio e gli aiuti per la ristrutturazione.
- (108) Ai sensi del punto 26 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per il salvataggio sono, per loro stessa natura, una forma di assistenza temporanea e reversibile. La loro finalità principale è consentire di mantenere in attività un'impresa in difficoltà per il tempo necessario a elaborare un piano di ristrutturazione o di liquidazione.
- (109) Ai sensi del punto 27 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per la ristrutturazione spesso comportano un'assistenza più permanente e devono ripristinare la redditività a lungo termine del beneficiario in base a un piano di ristrutturazione realistico, coerente e di ampia portata, consentendo, al contempo, un sufficiente contributo proprio e una condivisione degli oneri e limitando le potenziali distorsioni della concorrenza.
- (110) L'Italia non ha fornito alcun elemento che dimostri che il prestito concesso nel 2019 soddisfa i criteri degli aiuti per il salvataggio o per la ristrutturazione previsti dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (111) Per essere considerati compatibili con gli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti per il salvataggio o per la ristrutturazione devono soddisfare una serie di criteri cumulativi previsti al punto 3 degli orientamenti, e segnatamente: a) contributo al raggiungimento di un obiettivo ben definito di interesse comune; b) necessità dell'intervento statale; c) adeguatezza della misura di aiuto; d) effetto di incentivazione; e) proporzionalità dell'aiuto (aiuto limitato al minimo); f) prevenzione di effetti negativi indebiti sulla concorrenza e sugli scambi tra gli Stati membri; g) trasparenza dell'aiuto.
- (112) A norma del punto 39 di detti orientamenti: „Qualora uno dei criteri di cui sopra non sia soddisfatto, l'aiuto non sarà considerato compatibile con il mercato interno.“
- (113) A tale riguardo, con riferimento agli aiuti finalizzati sia al salvataggio sia alla ristrutturazione, spetta allo Stato membro in questione fornire gli elementi necessari per stabilire se l'aiuto possa essere considerato compatibile. In particolare, lo Stato membro deve individuare e definire un obiettivo di interesse comune in linea con le condizioni stabilite negli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione, dato che la valutazione del rispetto degli altri criteri dipende da tale obiettivo. La Commissione non può, di propria iniziativa, definire tale obiettivo in sostituzione di quello dello Stato membro qualora esso non vi provveda. Per quanto riguarda l'obiettivo di interesse comune, la Commissione osserva che l'Italia non ha fornito alcun elemento di prova che dimostri che il prestito del 2019 è stato concesso, come stabilito al punto 43 dei citati orientamenti „in quanto è volto a prevenire problemi di ordine sociale o a risolvere fallimenti del mercato ..., ripristinando la redditività a lungo termine dell'impresa ...“.
- (114) Accertare che l'aiuto persegua un obiettivo di comune interesse è una condizione preliminare essenziale per l'analisi di diversi altri criteri. Alla luce di quanto precede, a questo stadio della procedura, non si può dimostrare i) che l'intervento dello Stato era necessario per perseguire un obiettivo di comune interesse, ii) che l'aiuto era adeguato, iii) che l'effetto di incentivazione è stato soddisfatto, iv) che l'aiuto era limitato al minimo e che non vi sono stati effetti negativi indebiti sulla concorrenza e sugli scambi tra Stati membri.
- (115) Atteso che, come stabilito al punto 39 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, qualora uno dei criteri di cui sopra non sia soddisfatto, l'aiuto non può essere considerato compatibile con il mercato interno, la Commissione, a questo stadio della procedura, conclude pertanto in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 non poteva essere considerato un aiuto per il salvataggio o un aiuto per la ristrutturazione compatibile con il mercato interno a norma degli orientamenti.
- (116) Nonostante tale conclusione provvisoria, nei punti che seguono la Commissione valuta per completezza anche se il prestito concesso nel 2019 soddisfi altre condizioni stabilite dai citati orientamenti.

- (117) In primo luogo, conformemente ai punti 70 e 71 degli orientamenti per il salvataggio e la ristrutturazione, gli aiuti possono essere concessi alle imprese in difficoltà per una sola operazione di ristrutturazione. Pertanto, qualora siano trascorsi meno di 10 anni dall'erogazione precedente di un aiuto per il salvataggio o per la ristrutturazione o di una misura temporanea di sostegno alla ristrutturazione oppure dalla fine del periodo di ristrutturazione o dalla cessazione dell'attuazione del piano di ristrutturazione - a seconda di cosa sia avvenuto per ultimo - la Commissione non autorizzerà altri aiuti (principio dell'aiuto „una tantum“).
- (118) Poiché è possibile che Alitalia abbia beneficiato di un aiuto per il salvataggio nel 2017 ⁽⁴⁸⁾ grazie ai prestiti concessi nel 2017, a questo stadio della procedura la Commissione nutre anche dubbi sul fatto che il principio dell'aiuto „una tantum“ sia stato rispettato; se tale dubbio fosse confermato, il prestito concesso nel 2019 non potrebbe essere considerato un aiuto per il salvataggio o per la ristrutturazione compatibile con il mercato interno.
- (119) In secondo luogo, per quanto riguarda la proporzionalità del prestito del 2019 come aiuto al salvataggio, la Commissione non dispone di alcun elemento di prova circa la proporzionalità dell'aiuto in quanto l'Italia non ha fornito dati sul fabbisogno di tesoreria di Alitalia e in tali circostanze la Commissione non è in grado di stabilire se il prestito del 2019 fosse il minimo necessario per mantenere Alitalia in attività per sei mesi.
- (120) In terzo luogo, per quanto riguarda gli aiuti per la ristrutturazione, le autorità italiane non hanno presentato alla Commissione né un piano di ristrutturazione finalizzato a ripristinare la redditività a lungo termine né un piano di liquidazione per la cessione delle attività di Alitalia e la successiva liquidazione della società entro un lasso di tempo ragionevole, come richiesto dal punto 55, lettera d), punti ii) e iii), degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (121) In quarto luogo, per quanto riguarda la proporzionalità del prestito del 2019 quale aiuto per la ristrutturazione, come stabilito al punto 61 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, l'importo e l'intensità dell'aiuto per la ristrutturazione devono essere limitati al minimo strettamente necessario per consentire la ristrutturazione, in funzione delle risorse finanziarie esistenti del beneficiario, dei suoi azionisti o del gruppo di cui fa parte. In particolare deve essere garantito un livello sufficiente di contributo proprio ai costi della ristrutturazione e la ripartizione degli oneri. L'Italia non ha fornito alcun elemento a comprova del fatto che un investitore o un gruppo di investitori avrebbe fornito di nuovo un simile contributo proprio che avrebbe dovuto corrispondere all'importo dell'aiuto (almeno all'importo del capitale dei prestiti) come richiesto dalla sezione 3.5.2.1 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (122) In quinto e ultimo luogo, ai sensi del punto 76 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione, per limitare il più possibile gli effetti negativi sulle condizioni degli scambi, in modo che prevalgano gli effetti positivi, nel concedere aiuti per la ristrutturazione devono essere adottate misure volte a limitare distorsioni della concorrenza (le „misure di compensazione“). Le autorità italiane non hanno presentato alcuna misura di compensazione per evitare tali indebite distorsioni della concorrenza, quali una riduzione della capacità disponibile dei posti-km o la riduzione degli slot, come previsto dalla sezione 3.6.2 degli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.
- (123) Per i motivi di cui sopra, in questa fase dell'indagine, la Commissione è giunta alla conclusione provvisoria che il prestito concesso nel 2019 non soddisfa le condizioni stabilite dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.

10.1. Conclusione in merito alla compatibilità dell'aiuto di Stato

- (124) Di conseguenza, in questa fase dell'indagine, la Commissione conclude in via provvisoria che vi sono seri dubbi circa la compatibilità del prestito concesso nel 2019 con il mercato interno e invita le autorità italiane e tutte le parti interessate a presentare osservazioni.

⁽⁴⁸⁾ L'Italia ha notificato i prestiti del 2017 come aiuto per il salvataggio dopo la sua concessione, tuttavia i prestiti del 2017 non sono stati restituiti dopo sei mesi né convertiti in aiuto per la ristrutturazione mediante l'invio di un piano di risanamento realizzabile come previsto dagli orientamenti sugli aiuti di Stato per il salvataggio e la ristrutturazione.

11. CONCLUSIONI

- (125) Per i motivi di cui sopra, in questa fase dell'indagine, la Commissione conclude in via provvisoria che il prestito concesso nel 2019 costituisce un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 107, paragrafo 1, del TFUE, che è stato concesso in violazione dell'obbligo di astenersi dal dare esecuzione all'aiuto di cui dell'articolo 108, paragrafo 2, del TFUE, e che ci sono seri dubbi sulla sua compatibilità con il mercato interno.

La Commissione richiama l'attenzione dell'Italia sul fatto che l'articolo 108, paragrafo 3, del TFUE ha effetto sospensivo, ricordando alle autorità italiane che l'articolo 16 del regolamento (UE) 2015/1589 del Consiglio stabilisce che ogni aiuto illegale può formare oggetto di recupero presso il beneficiario.

La Commissione comunica all'Italia che intende informare i terzi interessati attraverso la pubblicazione della presente lettera e di una sintesi significativa della stessa nella *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*. La Commissione informerà inoltre le parti interessate degli Stati EFTA firmatari dell'accordo SEE attraverso la pubblicazione di un avviso nel supplemento SEE della *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*, e informerà infine l'Autorità di vigilanza EFTA inviandole copia della presente. Le parti interessate saranno invitate a presentare osservazioni entro un mese dalla data della suddetta pubblicazione.

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace
Evropské unie
L-2985 Lucemburk
LUCSEMBURSKO

CS